

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

KRVAVI KOJOT

BROJ 125

CENA 2 DINARA

KADA POSETITE
GENERALNO ZASTUPNIŠTVO ŠVAJCARSKÉ FIRME

DARWIL

TRST PIAZZA S. ANTONIO NUOVO 4 / I-II

MOĆI ĆETE DA IZABERETE JEDAN OD PREKO 600 TIPOVA
ČASOVNIKA „DARWIL“ I „ARETTA“ POZNATIH PO
PRECIZNOSTI I ELEGANCIJI OBLIKA.

TOM PRILIKOM NE PROPUSTITE DA OBRATITE PAŽNJU
NA NAJVEĆI IZBOR ZLATNOG NAKITA U EVROPI, PO
SVETSKIM KONKURENTNIM CENAMA, IZRAĐENOG OD 14,
18 I 22-KARATNOG, SLUŽBENO KONTROLISANOG ZLATA!

PREPORUČUJEMO

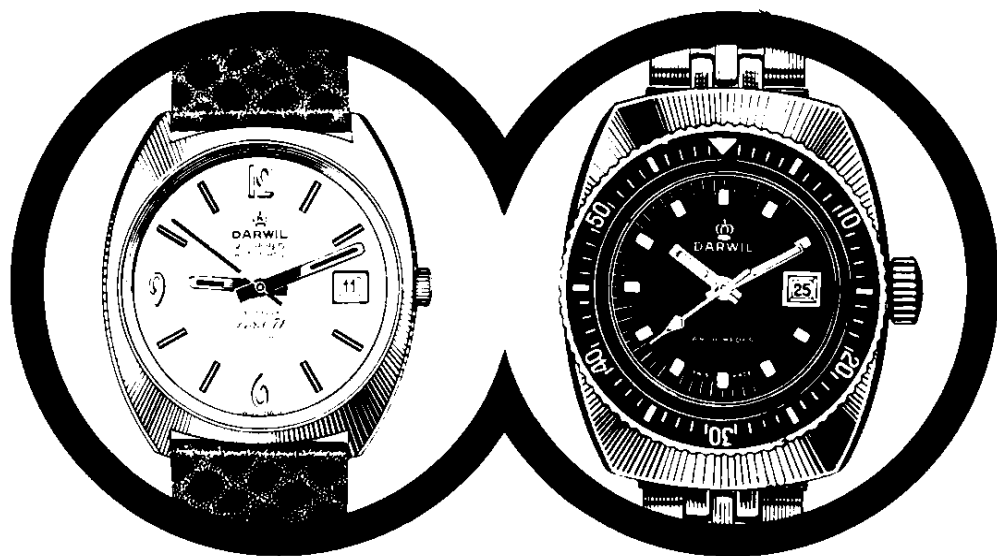
ZA VAS — ČASOVNIK LORD 71

ZA VAŠU SUPRUGU — ČASOVNIK LADY 71

**SA UGRAĐENIM DARBLOCKOM KOJI ŠTITI OD POTRESA
I UDARA**

CASOVNIKE „DARWIL“ I „ARETTA“ MOŽETE NABAVITI
I U SPECIJALIZOVANIM TRGOVINAMA I ROBNIM
KUĆAMA U JUGOSLAVIJI!

**SERVISI ZA ODRŽAVANJE POSTOJE U SVIM VEĆIM
MESTIMA**

Vilijam Mark:

**KRVAVI
KOJOT**

Naslov originala:

WILIAM MARK:

Cowboy Flaherty

Copyright 1971. by
Martin Kelter Verlag

KRVAVI KOJOT

Sudija O'Nil osloni se obema rukama o teški sto i zavrte glavom.

— Ne mogu da razumem, da nije svratio.

Sedokosi gospodin podiže glavu i pogleda u mladu ženu, koja je stajala prekoputa njega naslonjena na prozor. Mogla je da ima oko dvadeset i četiri godine, bila je visokog rasta, imala je plavu kosu boje lana i oči zelene boje. Oko njenih punačkih ustiju titrao je smešak.

— Oče, ti ipak moraš to da razumeš — reče Dženi O'Nil. — Maršal je imao preča posla, nego nas da posećuje. Kao što si čuo, on je uhvatio Kapučina. Šta to znači, ti ćeš bolje znati, nego neko drugi.

— Naravno da znam, dete. Ne radi se o tome. Samo smatram da je mogao bar da uđe da nas pogleda. Njegov otac i ja poznavali smo se čitavog života i dobro razumevali. A mladi Vajat nas je ranije u Denveru posećivao, kao i gore u Kvin-siju. Jednostavno ne shvatam, da

nije imao vremena da se uopšte vidimo. Na kraju krajeva, ipak je dva puta bio ovde.

Dženi se još uvek smeškala i gledala svog oca pomalo sažaljivo. — Vajat Erp je u prvom redu čuvar zakona, oče. Pored toga, ubeđena sam da bi došao ovamo, da je imao makar i četvrt sata slobodnog vremena.

O'Nil prinese ruku kutiji od kalaja, u kojoj je držao svoje virdžinije cigare, izvadi jednu i pripali je.

Tanak plavičast dim ispuni malu sobu, koja je gledala na ulicu.

Dženi okrete glavu i pogleda na polje. Razmišljala je o onome što je u protekloj noći čula; o strahovitoj pucnjavi dole u glavnoj ulici. Stajala je gore na svom prozoru i videla ljude na uglu ulice. Prepoznala je dobro Holidejevu sablasnu crnu priliku na belom snegu na ulici a zatim i atletski građenog čoveka iz Misurija. Srce joj se steglo od straha, kada je videla bljesak

revolvera. Posle toga se sve vrlo brzo smirilo.

Tek ujutro je čula da su se Vajat Erp i Dok Holidej borili sa Lazarom Kapučinijem i „ljudima sa vešalima“. Maršal je uhvatio Kapučina i odmah potom ga odveo iz grada.

Ona je znala da je otac sve to dobro razumevao i govorio, tako samo zbog toga, jer je, pre svega, mislio na nju. Već nekoliko godina je, mlada Dženi O'Nil obožavala gordog šerifa Erpa; dok je on bio maršal u Dodž Sitiju pisala mu je i pisma. To nije bilo baš tako davno.

Dok je sada gledala na ulicu, osećala je da je otac posmatra s leđa. Potom začu njegove korake i oseti miris njegove cigare iza sebe.

— Dženi — reče stari gospodin lomnim glasom — čovek ne bi smeo toliko da lupa glavu. Jedan takav čuvar zakona, je, na izvestan način, neobičan čovek. Ili, hoću reći, nije čovek, kao svaki drugi. Pogledaj samo Vajat Erp... pa da, on je baš Vajat Erp...

Dženi se okrete i nasmeši se svom ocu.

— Ne trudi se, tata. Već te razumem, nisam ni tužna što nije došao. Onako je kao što sam ti rekla: Sigurna sam da bi došao, da je imao i četvrt sata slobodnog vremena.

Bio je tmuran, maglovit dan sa snegom i ljudi su prolazili povijenih leđa neposredno pored kuća.

O'Nilovi su živeli ovde, gore, u planinskom gradu Píramidi, posle sudijinog penzionisanja, u koji su došli iz Denvera. Sudija O'Nil je još u svojoj mladosti sanjario, da će jednog dana živeti gore u planinama.

I san mu se ispunio. Istina, više bi voleo da mu je kuća malo izvan grada, ali, pošto je prilično jeftino došao do nje, a nije raspolagao sa mnogo sredstava, i sa tim je bio zadovoljan.

Žena mu je umrla još u Denveru. Dvoje O'Nilovih živeli su ovde, zadovoljni svojim životom. Nije bilo mnogo onoga, što je sudija u svom plodonosnom radnom veku uspeo da sakupi, ali, za njih dvoje, bilo je dovoljno. Bili su skromni i nisu zahtevali nešto naročito od života.

Sudiji bi bilo drago kada bi video svoju kćer udatu. Međutim, bilo bi mu isto tako bolno, da se od nje rastane, jer je navikao da ona bude uz njega. Ipak, kao razborit otac, naravno da je želeo i njoj istu sreću, koju je našao u braku sa svojom dragom suprugom, u toku trideset i sedam godina.

Ali izgledalo je da lepuškasta Dženi O'Nil ne čezne za toliko velikom srećom. Jedini čovek, prema kome je do sada pokazala nekakav interes, bio je baš maršal Erp. Čovek koga je sudija izvanredno cenio — ali koga ipak ne bi želeo za zeta, jer je strahovao da će se njegov život, ranije ili kasnije, okončati, na nekoj ulici, od revolverskog metka nekog bandita.

Sada podiže glavu, stavi palčeve u izrez svog crnog, zlatnim vezom opšivenog prsluka i pogleda, preko ramena svoje kćeri, napolje na ulicu.

— Znaš Dženi, u ovoj zemlji mora biti ljudi, kao što je Vajat Erp. Bez njih bi ovde uvek bio kaos, kao što je to bilo pre pola veka. Na žalost, imamo malo ljudi njegovog kova. Međutim, život kakav oni moraju da vode je opasan. Ne

znam da li bi bilo dobro, ukoliko bi i žena morala takav život da deli sa njim.

Dženi O'Nil pocrvene kao ruža, ne usudivši se da se okrene. Vatre-no crvenilo dopiralo joj je do sle-poočnica.

Stari stavi svoju smežuranu ru-ku na rame svoje kćeri, okrete se i izađe, kako bi, gore u svojoj so-bi, utonuo u svoje stare knjige.

Sudija O'Nil nije ni slutio da će svoju kćer, još istog dana, izgubiti i da je nikada više neće videti.

*
* *

Bilo je kasno popodne, kada je Dženi O'Nil izašla iz kuće, da bi posetila mis Florestan, sa kojom je bila u prijateljstvu.

Dve mlade dame su rado čavrlja-le, uz šolju čaja do kasnih sati u dugim zimskim večerima. En Flo-restan je izgubila svoje roditelje pre pet godina, prilikom jednog pre-pada bande, i otada živi u jednoj maloj kući na kraju grada, izdr-žavajući se šivenjem.

Kada je već postalo toliko mrač-no da se dve devojke nisu raspoz-navale, En se podiže kako bi zapa-lila kerozinsku lampu.

Ne beše stigla još ni do stola ka-da začu korake u hodniku od ko-jih se smrtno preplaši.

Bili su to teški koraci nekog čo-veka.

Odmah potom, vrata se otvoriše.

Prigušeni krik straha prelete pre-ko usana obeju devojaka.

One se behu okrenule, ukočeno gledajući, paralizovane od straha, prema vratima, ne mogavši ništa da vide.

Prolete nekoliko sekundi.

U maloj sobi vladala je mrtva ti-šina.

Dženi O'Nil prva dođe k sebi; to jest, ruke joj se pokrenuše, glas htede da joj otkaže, ali ipak uspe da procedi tiho: — Ko — je to?

— Jeste li vi Dženi O'Nil? — odvrati čovek. Glas mu je čudno-vato zvučao, kao da dolazi iza ne-ke zavese. Pored toga, govorio je promuklim, šaputavim tonom.

— Da — odgovori sudijina kćer. — Šta želite i ko ste vi uopšte?

— To nje važno. Pođite sa mnom.

Dženino srce skoro da je presta-lo da kuca.

Uto odjeknu slabi, prigušeni krik sa usana njene prijateljice. En Florestan se sruši i sa treskom pa-de na pod.

Dženi je ukočeno gledala u ta-mu, tamo gde je mislila da stoji čovek.

Tada začu njegove korake kako se približavaju. I tada, stade pred nju.

Slaba svetlost, koja je dopirala kroz mali prozor, sa snegom pokri-vene ulice i neba u noći, osvetli priliku. Bio je vrlo visok, razvijen, na glavi je imao kapuljaču koja mu je dopirala do ramena. Izgledalo je kao da je kapuljača pri vrhu bila odsečena. U visini očiju mogle su da se primete dve mračne rupe.

Čovek je delovao jezivo, stojeći, tako nepokretan, pred njom.

I odjednom sudijina kćer se se-ti: „Čovek sa vešalima”!

Odmah zatim, sinu joj misao: To je vođa „ljudi sa vešalima”! Vrh njegove kapuljače nije bio odsečen, već obojen u crno!

Dženi O'Nil ne bi bila sudijina kćer, a da nije bila obaveštena o

tim stvarima. A za ovog čoveka se naročito interesovala, jer ga je maršal već mesecima sledio.

Najopasniji od svih zločinaca koji su se ikada pojavili na dalekom zapadu! Šef bande, kalibara Ajka Klantona. Čovek, možda još i opasniji od čuvenog Tombstonskog kneza kradljivaca stoke, koji je čitavu zemlju, dole na jugu, držao u paničnom strahu. Ovaj čovek ovde, predvodio je bandu koja je bila daleko veća od Ajk Klantonove.

Zločinci su nazvali svoju, široko rasprostranjenu, organizaciju „Tajni savez maskiranih ljudi”. Njihov znak bio je trougao, koji su njihove vođe nosile na srebrnim prstenovima. A drugi mrtvački znak njihovog strahovitog saveza, bila su vešala koja su postavljali pred vratima njihovih žrtava, običaj po kome su dobili užasno ime „ljudi sa vešalima”. Dole, u Arizoni, su ih, zbog njihovih sivih marama koje su prilikom prepada vezivali preko donje polovine lica, nazivali takođe i „sivoliki”.

Mesecima je ova jaka banda predstavljala strah i trepet u Arizoni i u prigraničnim severnim krajevima Meksika, kao i u jednom delu Novog Meksika. A sada se banda povukla ovamo, u planine Kolorada. Niko nije znao šta ih je nateralo da dođu ovamo. Da su to bili „ljudi sa vešalima” koji su ovde, gore, u planinskim gradovima Kolorada sprovodili svoja zlodela, bilo je poznato tek, kada se pojavio Vajat Erp, sledeći bandu.

Lazaro Kapučine, prvi zamenik šefa „sivolikih” koga je Vajat Erp uhvatio u Tombstonu, bio je od strane suda osuđen na doživotni prinudni rad u kaznenom logoru Seskateva. Niko nije tačno znao kako je Ka-

pučinu pošlo za rukom da pobjegne iz ozloglašenog kaznenog logora Seskateva. U svakom slučaju, on se, sa svojim banditima, pojavio ovde u planinama. I, u protekloj noći ga je Vajat Erp, konačno, posle teške borbe u ulicama Piramide, uspeo da uhvati.

A eto, sada je stajao pred njom strašni vrhovni vođa bande maskiranih ljudi!

Od ovog iznenadnog saznanja Dženi O'Nil je mislila da će poludeti.

Udahnuo duboko vazduh u pluća i tiho procedi kroz zube: — Šta želite?

Na njeno neshvatljivo zaprepašćenje ispod maske čule su se reči: — Gde je maršal?

— Maršal? — promuca Dženi. — Odakle bih ja to mogla da znam?

— Nisam pitao, odakle biste vi to mogli da znate, već gde je on! — odgovori čovek grubo.

— To ja, ipak, ne znam.

Bandit je tada uhvati svojom desnom rukom tako snažno za levi zglatvak ruke, da je skoro kriknula od bola.

— Od sada ima da se odviknemo od ovakvog tona, Dženi O'Nil. Vi ste moj zarobljenik, vodite računa o tome. A sada odgovorite na moje pitanje: Gde je maršal?

Dženi sa mukom proguta. — Ne znam, — promuca.

Čovek je tada brutalno udari. Njegova ruka gorela je na ženinom licu, dok joj se glava okrete u stranu.

— Imate da mi odgovorite! — zahukta.

Grč, usled plača, potrese devojčino telo.

Odjednom ona oseti, kako joj čovek stavi nekakvu maramicu preko lica iz koje se razvijao nekakav jak,

odvratno smrdljivi miris. Pokušavala je da skloni maramicu sa lica, ali, čovek je pritište levom rukom maramicu na nos, a desnom je pridrža čvrsto za glavu. Bilo ga je nemoguće da se oslobodi ovog neprijatnog čeličnog zagrljaja.

Njena snaga uskoro popusti. Onesveščena sruši se. Čovek je podiže i odvuče do vrata, gde dva puta tiho zviznu. Na zvižduk se pojaviše dva čoveka iz dvorišta u hodniku, kako bi odneli opijenu ženu.

Bandit je stajao na vratima i posmatrao telo krojačice koje je, nepomično, ležalo na podu. Tada priđe prozoru, izvadi maramicu i stavi je i En na lice.

Zatim izađe.

Iza male kuće En Florestan stajala su lagana kola sa ciradom i arnjevima, u koja dva „čoveka sa vešalima“ staviše onesveščenu Dženi O'Nil. Vođa dođe do kapije dvorišta i daje onoj dvojici jedan znak. Kola krenuše i odoše odatle.

Kada se treskanje kola nije više čulo u ulici, maskirani čovek pogleda još jednom u dvorište. Zatim, ode do jedne šupe, izvuče svog konja, vranca, pope se u sedlo i odjaha u pravcu severozapada, prema dolini velike Zmijske reke.

•
•

Bilo je nešto pre deset časova kada je sudija O'Nil prekinuo sa čitanjem svojih starih knjiga. Izvuče svoj stari časovnik iz džepa na prsluku, otvori i začuđeno pogleda u brojčanik. Zatim ustade i krenu umornim koracima ka vratima kako

bi ih otvorio. U kućnom hodniku bilo je mračno.

— Dženi!

Niko nije odgovorio.

— Dženi!

I po drugi put niko ne odgovori.

Sudija tada zapali šibicu i prinese je fitilju male kerozinske lampe na zidu pored stepeništa. Krutim koracima silazio je preko debelih dasaka koje su škripale.

U hodniku, dole, bio je mrak.

O'Nil nije hteo i ovde da pali lampu, pošto je u sobi i tako morao da upali svetlo. Ali, kada je prolazio pored vrata od kuhinje učini mu se kao da oseća neki čudnovat, pomešani miris svežih jela, kožnog odeli i duvana.

Stari se nije prevario. Čovek, koji je u velikom krugu izjahao iz grada kako bi presekao veliku dolinu Zmijske reke, na svom povratku u grad stigao je ovde i našao se u sudijinoj kući, u udubljenju kuhinjskih vrata.

Ništa ne sluteći O'Nil prođe pored njega prema vratima od sobe, uhvati za kvaku, otvori vrata i pogleda u praznu sobu. Kada je došao do stola, kako bi napipao lampu, odjednom iza sebe začu korake u hodniku, te zastade i okrete se.

— Dženi?

Kroz njegove grudi odjednom prođe nekakav ledeni osećaj.

— Ko je to? — promuca.

— Ja sam, O'Nile.

Sudija je imao osećaj kao da ga je neko grubo udario u grudi. Nije mu bilo jasno da je njegovo staro, slabo srce moglo da izdrži ovakav udarac.

— Ko... ste vi...? — promuca.

— Došao sam, da vam kažem da ne treba da čekate na vašu ćerku, O'Nile.

Sudija proguta plućačku i beše prinuđen da se obema rukama pridržuje za sto, kako ne bi pao.

— Ne razumem.

— Odmah ćete razumeti, O'Nile.

Čovek uđe u sobu i prođe pored sudije ka prozoru. Tu zastade i okrete O'Nilu svoje lice.

Sudija je tek sada bio u mogućnosti da, pri svetlom prozoru, prepozna konture čoveka koji je ušao. Bio je visokog rasta, razvijen, sa troglastom maskom preko glave.

Kroz telo starog čoveka prostruja jeza: Bandit, „čovek sa vešalima”!

— Šta hoćete? Gde je moja kćer? — začu se promukli glas iz grla starog sudije.

— Ja sam vašu kćer odveo, — odgovori bandit ledeno u poluglasnom šaputavom, promuklom tonu, tako da je bilo nemoguće prepoznati pravi zvuk njegovog glasa.

— Gde je moje dete? — mucao je O'Nil.

— Ja sam je odveo, O'Nil, to vam je dovoljno.

— Ko... ste... vi?

— Vi dobro znate ko sam ja! Ali, da se ne biste dvoumili: Ja sam šef maskiranih ljudi.

— Šef... vi ste veliki vođa?

— Da, to sam ja.

— Šta hoćete? Šta sam vam ja učinio? Šta hoćete od nas? Mi smo siromašni ljudi! Vi dobro znate, da ja nemam novaca.

Ja ne tražim novac od vas, O'Nile.

— Pa, šta hoćete?

— Ja sam vašu kćer odveo, jer mi je potreban kao taoc.

— Kao taoc? Zbog čega? Za ime božije, zbog čega?

— Moj najveći neprijatelj je vaš prijatelj, O'Nile.

— O kome to govorite?

— O Vajatu Erpu. I vi to znate, O'Nile. Ja sam odveo vašu kćer, jer želim da je zamenim za jednog čoveka, koga je maršal uhvatio.

— Ne razumem...

— Ne pravite se glupiji nego što jeste, O'Nile. Vi ste u nizu godina mnogo hrabrih mladića poslali iza rešetaka.

— Hrabrih mladića? — mucao je stari sudija, zaprepašćen. — Čoveče, vi mora da ste poludeli! Čitavog svog života imao sam posla samo sa zločincima i nikada nisam nikoga nevinog osudio.

— Čutite! — odvrati mu bandit zapovedničkim tonom. — Poslali ste Stefana Horvada na vešala, a Džoni Bilka, Frenka Goldvatera i Lili Olson, Džeri Flegera i Čarlsa Hiltona ste osudili na doživotni prinudni rad.

— Ali, sve su to bili najgori zločinci! To vi morate znati isto tako dobro kao i ja.

— Ne, nisu to bili nikakvi zločinci. Bili su to ljudi koji su se borili za slobodu ličnosti. Ljudi, koji su za slobodu Amerikanaca položili svoje živote.

Sudija krenu korak nazad i pri tom izgubi ravnotežu. Klateći se, zastade i ukočeno pogleda u crnu siluetu ispred prozora.

Odjednom nešto ga prožme: ovaj čovek mora da je duševno oboleo!

— Borci za slobodu? Šta to govorite? Bile su to ubice, obične ubice! Horvad je ubio više od četrnaest ljudi kao da su to bili besni psi, a Bilki je bio najopasniji zločinac koji se ikada pojavio gore u Kvinsiju. Ni ostali nisu bili ništa bolji, to vi dobro znate. Ukoliko vi ove ljude štitate, za ime božije, kakav mora da ste vi onda čovek.

— Vas se ne tiče kakav sam ja čovek. U svakom slučaju ja sam vašu kćer odveo, kako bih od Vajata Erpa dobio čoveka koji je za mene važan.

Sudija odjednom beše shvatio.

— Kapučino? — pređe preko njegovih suvih usana.

— Da, ja moram Kapučina da oslobodim!

— Ali, to je isključeno. Nećete valjda da verujete, da će vam Vajat Erp izručiti onog čoveka?!

— Ipak, ja mislim da hoće. U protivnom će vaša kćer umreti, sudijo O'Nile.

— Kakav ste vi to čovek! Kako možete da pomislite da će jedan šerif, kao što je Vajat Erp, da pristane na jednu takvu razmenu?! Lazaro Kapučine je ubica. To znate vi isto tako dobro, kao što i ja znam. On je opasan zločinac.

— Ne trabunjajte! — prekide ga „čovek sa vešalima”. — Ja ću Kapučina da oslobodim, u to možete biti sigurni. A ako mi ga Vajat Erp ne izruči, umreće vaša kćer. Za to možete dati glavu sa ramena.

— Ali, to je ludost! — promuća sudija. — Kakog bi osnova imao Vajat Erp da izruči Kapučina za svoju kćer?

— To će se videti, O'Nile.

— Ne, vi ste se preračunali. Maršal ni u kom slučaju nije tako dobar sa svojom kćeri i u prijateljskim odnosima sa mnom, kako vi to, verovatno, smatrate. On nas nije čak ni posetio kada je, sada bio ovde.

— Zato nije imao vremena. A da je on sa vašom ćerkom u prijateljskim odnosima, to ja znam bolje nego vi. Ona mu je pisala pisma u Dodž Siti. Poslednje pismo nije tako staro i još uvek se nalazi dole u

njegovoj kancelariji u Fort stritu.

Sudija se u očajanju uhvati za grlo.

— Ne, to nije istina. Ona nije mogla da mu piše. Ona ga jedva i poznaje! U svoje vreme, kada je poslednji put ovde bio, ona je bila skoro, još dete.

— Ne pričajte, stari. O tome sve znam. Vaša ćerka je zacopana u maršala. A sada će se videti šta mu ona znači. Ili će on izručiti Kapučina, ili će Dženi O'Nil biti mrtva.

Sudija se pomeri u stranu i nasloni na zid. Svojom rukom beše slučajno dotakao ram jedne slike, koja pade sa eksera i razbi se na podu. Staklo zazveča.

Stari prostenja: — Na to ne morate da čekate, gospodine buntovniče, to ne. Znam tačno da Vajat Erp voli jednu drugu ženu...

Ruka starog sudije skliznu sa zida. Zatetura se dva koraka napred i pade na desno koleno. Potom se sruši na pod i pokuša da podigne glavu. Video je pred sobom ogromnu banditovu priliku kako nepomično i neumoljivo stoji.

Viliam O'Nil pade na levu stranu i ostade nepokretan, ležeći na podu. Njegovo staro, bolesno, srce beše izgubilo bitku.

Sudija je bio mrtav.

Vođa bande ga pogleda, pređe preko njegovog tela i izađe iz kuće.

Lagano izjaha iz grada, opet prema dolini velike Zmijske reke.

*
* *

Laka kola sa ciradom išla su prema jugu, dolinom, u susret dalekom gradu Jampi. Više milja pred gra-

dom, čovek, koji je sedeo na kočijaševom sedištu, skrenu na istoku u jednu usku dolinu, koja je prolazila mnogo milja kroz planine i potom dalje istočno skretala u veliku ravninu.

Kočijaš, koji je držao dizgine oba riđa, visoka konja u svojim grubim rukama, bio je zdepast čovek sa čupavim brkovima i gustim obrvama, ispod kojih su se, duboko sakrivene, nalazile male uske oči. Šešir sa širokim obodom navukao je duboko preko obrva. Nosio je debelu krznenu jaknu, a glavu uvukao duboko u ramena.

Ovaj čovek bio je četrdesetčetvorogodišnja skitnica Hari Kroft, poreklom iz Kentakija, ranije više puta kažnjavan zbog pljačke i razbojništva; od 1877 do 1881 je proveo u kaznenom logoru „Fort Vort“, izdržavajući petogodišnju kaznu zatvora zbog teške razbojničke pljačke. Od kasne jeseni 1883 pripadao je bandi „ljudi sa vešalima“.

Pored njega, na kraju vozarevog sedišta, bio je šćućuren jedan visoko izrasli momak, mršavog, koščatog lica, čija je donja polovina bila pokrivena maramom, koja ga je sada, pre svega, štitila od ledenog istočnog vetra, koji im je duvao u lice. Lice mu je bilo duguljasto i grubo i delovao malo neprijatno. Mesto šešira nosio je kapu od dabrovog krzna. Svoje ruke, koje je nabio u debele rukavice, stegao je oko kundačka jedne stare vinčesterke. I on je nosio debelu krznenu jaknu, kao Kroft. I dok je Kroft netremice gledao napred, njegov pogled lutao je stalno po strani puta i po obroncima doline, kao da je očekivao nekog protivnika koji bi mogao da ih napadne.

Ovaj čovek bio je nekadašnji radnik u pošti, Džeremijas Longfild iz Oklahoma Sitija, koji je imao za sobom sličan život kao i njegov saputnik Hari Kroft. Džeri Longfild pripadao je bandi „ljudi sa vešalima“ od početka zime i svojom aktivnošću ostavio dobar utisak kod vođe.

Unutar, ispod cirade na kolima, ležala je žena. Banditi su je jednostavno položili na prazne džakove i preko nje bacili nekoliko prljavih konjskih pokrivača. Doduše, lice joj se videlo, ali su se zločinci pobrinuli za to kada se bude probudila iz teškog sna, ne bi pustila glasa od sebe. Stavili su joj jednu debelu krpu među zube, a preko toga zavezali sivu maramu, radi sigurnosti.

Nesrećna žena se beše davno probudila iz ošamućenosti, jer su kola treskala po zamrznutom putu, ali se osećala još uvek ošamućenom i ukočeno gledala očima raširenim od straha u leđa čoveka, koji je sedeo kod njenih nogu, na kraju kola, i gledao kroz izrez na ciradi u put za sobom.

Bio je to mali, puniji čovek, podmuklog lica i očima kao u pravog pacova, koja su neprestano šetala levo desno. Baster Leklerk bio je poreklom iz lučkog grada Galvestona. Bio je sin jednog luteranskog sveštenika iz Bretanje, koji je dvadesetim godinama prešao u Sjedinjene države i u novoj otadžbini se vrlo mučno održavao. Mlađi Leklerk je, u početku, radio u kancelariji jedne velike trgovine priborom, ali je zbog krađe, najuren. Još neko vreme se zadržao u kući svojih roditelja, pre nego što je krenuo na veliki put, naime, ka sivom tragu: Baster Leklerk postao je skitnica, bandit.

Ali, u odnosu na svoja dva saputnika, njemu je do sada pošlo za rukom da izbegne ruku zakona. Ovaj podmukli, podebeli Leklerk, bio je prototip jednog „čoveka sa vešalima”. Ponizno poslušan, oštar, brutalan, lukav kao lisica i podmukao, kao i uvek spreman da se svuda zauzme. Dakle, tačno čovek, kakvog je tražio veliki vođa.

Leklerk je bio predvodnik ove male družine. Kroft i Longfild bili su mu potčinjeni. Od šefa, lično, je dobio nalog, da zarobljenicu odvede dole, do ravnice. I to na Kerijev ranč.

Leklerk se više godina motao po Koloradu i poznavao je okolinu prilično dobro. Istina, nije znao za Kerijev ranč. Ali, on će ga već naći. Do sada uvek je nalazio ono što je morao da nađe.

On je sada znao samo svoj zadatak, a taj je glasio: ovu ženu na najbrži način dovesti do Kerijevog ranča! Zapovest, koju je „čovek sa vešalima”, Baster Leklerk, po svaku cenu morao da izvrši!

Tri zločinca nisu znala zbog čega moraju ženu da tamo odvuču. Njih se to nije ništa ticalo. Oni su uvek dobijali samo naređenja, o čijoj pozadini nije trebalo da se brinu. Bilo je čudnovato, da se nikada nijedan „čovek sa vešalima” nije zbog toga sekirao.

Ono što je bilo još čudnije i što kasnije niko nije mogao da shvati, bila je činjenica da „ljudi sa vešalima” ni u kom slučaju nisu bili bogato nagrađivani. Nije to bila banda, kod koje se plen delio na način, koji je inače bio uobičajen kod bandita na zapadu. Naravno, oni su dobijali novac, ali to nikada nije bilo toliko, da bi nekome od njih moglo da

padne na pamet da se osamostali. Možda je to bilo jedno od objašnjenja za držanje bande. To — i takozvana, sigurnost, koja je izgledala ljudima kao snaga organizacije.

Prepredenost, sa kojom je veliki vođa izdavao svoja uputstva, pouzdanost sa kojom je on sve unapred već utvrđivao, tačnost, sa kojom je sve obaveštavao pre nego što je trebalo da banda zada udarac, sve to je moralo bandite svakako, privlačiti.

Najvažnija činjenica za snagu tajnog saveza i njegovu istrajnost je, najsigurnije bio strah! Strah, koji je svakom „čoveku sa vešalima” bio za vratom. Strah od velikog vođe, njegove okrutnosti, svireposti i njegovog nemilosrdnog kažnjavanja. Svakom od njih je, bar jednom, doživeo da vidi kako je bio kažnjavan član tajnog saveza u slučaju da je učinio bilo kakvu glupost ili svesnu izdaju, i to na zasedanju bande. Big Bos kažnjavao je, nemilosrdno, smrću.

Bila je to, dakle, strahovlada koju je tajanstveni šef maskiranih ljudi sprovodio nad svojom bandom. Strah je bio činilac koji je držao čvrsto „sivolike” i činio ih najopasnijom bandom.

Mada su za vođom, njegovim pomoćnicima i, uopšte, svim pripadnicima bande bile raspisane zajedničke poternice u pet saveznih država, ona je imala samo jednog stvarnog neprijatelja koga se bojala: maršala Erpa! Ovaj gvozdeni čuvar zakona je svom svojom neumoljivošću, upornom odlučnošću jurio bandu dole u Arizoni, munjevitim prepadima mnogo njihova gnezda razbio i likvidirao čitav niz njihovih pripadnika. Čak mu je pošlo za rukom da pohvata nekoliko njihovih rukovodilaca u

Čirikauhi i u drugim mestima. Jednog dana maršalu je uspeo da im nanese težak udarac i da uhvati najopasnijeg „čoveka sa vešalima”, o-
sim vode lično, njegovog zamenika Italoamerikanca Lazaro Kapučina.

Sam vođa mu je za dlaku uspeo da izbegne zamku u Tombstonu.

Dok su se sada kola kretala doli-
nom, u susret dalekoj ravnici, „čovek sa vešalima” Leklerk je, kao što je to bio čest slučaj, razmišljao o tome šta se postiglo. Ipak, samo razmišljao, jer on se nikada nije glasno izjašnjavao. Pošto to nije nikada činio, bio je upravo idealan „čovek sa vešalima”. Naime, ljude koje nisu mogli da razmišljaju, veliki vođa nije mogao da koristi.

Leklerk je opet razmišljao o tome, zbog čega je vođa povukao glavni deo bande ovde, gore, u Kolorado. Nije mu bilo jasno šta je vođa zapravo, tražio ovde. Postojala je, ipak, opasnost, da će se Vajat Erp i ovde pojaviti. Ova opasnost se vrlo brzo pokazala istinitom.

Vajat Erp je sprečio da se u Šo-
šonu desi ono što je vođa planirao. Pojavio se gore na ranču u Navah-
jo Fildu, zadao im udarac iznenada u planinskom gnezdu Larinka Siti-
ju i pobedio u paklenoj borbi Kapu-
čina.

Međutim, vođa je uspeo da pobeg-
ne! To je za ljude bilo najvažnije. Kada je on na slobodi, onda će već osloboditi Kapučina; a Kapučino je bio njihov život. „Ljudi sa vešalima” su od njega dobijali naređenja i nji-
hov život nalazio se u njegovim ru-
kama. Italo—Amerikanac postao je pravi gospodar u bandi. Iznad nje-
ga bio je samo veliki vođa, a njega niko nije poznavao.

To, što se on noćas, slučajno poja-

vio iza šupe jedne stanice za izme-
nu konja koja se nalazila dve milje južnije od Piramide, kako bi Basteru Longfildu i Kroftu izdao naređenja da krenu sa njim za Piramidu, bio je puki slučaj. Ledeni užas bio je obu-
zeo ljude kada se čovek sa mas-
kom odjednom pojavio pred njima. Pošli su za njim kao psi, sa kolima. Pa još i sada, kada su već odavno mnogo milja bili udaljeni od vode, opterećivao ih je osećaj kao neka mora, da ih on posmatra.

Put do Kerijevog ranča bio je dug i težak. Kada su, konačno, prošli kri-
vudavu šumsku dolinu, na obronci-
ma je bio sneg tako visok, da su ko-
nji imali muke da se probijaju nap-
red i da vuku prilično lagana kola.

Pa ipak, uspeli su do mraka da pređu veliki deo puta. Konji su bili potpuno iscrpljeni. Dva čoveka uko-
čenih zglobova, iscrpljeni od napor-
nog teranja kola, siđoše sa sedišta.

Baster skoči pozadi sa kola, kao što je to već stotinama puta za vre-
me vožnje morao da čini, kako bi dohvatio za točkove i pomogao ka-
da bi se kola zaglavila u snegu. Vi-
deo je oba kompanjona kako stoje napred pored konja.

— Šta je bilo? — progundā.

— Mislim da bismo mogli da se ovde odmorimo, Bastere, — reče Kroft, dok je levom rukom pokazi-
vao na jednu uvalu iza grupe dr-
veća.

Leklerk skupi obrove i pogleda mesto.

— U redu, negde moramo da sta-
nemo. A izgleda da su se i konji pri-
lično umornih.

Nemo su pristupili poslu kako bi uklonili visok sneg iz uvale, u ko-
ju potom uvukoše kola i ispregoše oba konja.

Kroft se zatim pope u kola. Odmah potom dođe nazad na veliko iznenađenje dvojice drugih, sa ženom, koju je više vukao nego što je mogla ona sama da ide.

— Jesi li poludeo? — obrati mu se zapovedničkim tonom Leklerk. — Šta ti pada napamet? Zašto nisi ostavio tu ženturaču u kolima?

Kroft ga pogleda besno.

— Treba li ona gore da umre? Vođa nije naredio da mi predamo jednog mrtvaca gore na ranč.

Leklerk se stušiti prema njemu i raspali ga desnom rukom po licu, tako, da se Kroft zanese unazad.

Zatim se on, teturajući, približi i poteže levu ruku ka revolveru.

Longfild tada priskoči.

— Jesi li poludeo? Skini ruku sa revolvera! Imamo da radimo ono što Leklerk kaže. A ako on kaže da ženu treba da stavimo opet u kola, onda ćemo je staviti u kola.

— Ali to je ludo, — gundao je Kroft. — Ona mora da napravi nekoliko koraka, inače će se smrznuti. Želeo bih samo da znam, šta bi vođa rekao, kada bi je mi mrtvu predali na ranč.

Kao iz velike udaljenosti, dopirale su reči bandita ženi u uvo. Ona je bila još uvek poluopijena od teškog, narkotičnog sredstva, koji joj je vođa sa maramicom stavio pod nos.

Na svoju sreću, nije shvatala strahoviti položaj u kojem se nalazila.

Već posle nekoliko sati, „ljudi sa vešalima” nastavili su svoj put. Kolji se behu malo oporavili i kao da je izgledalo da su bili naviknuti na ovakvu vrstu napora. Na istoku rađao se dan, bacajući preko udaljene uzvišice svoju bleđu svetlost iznad

snežnog pokrivača, kroz svetlucavu maglu.

Sneg je ovde bio manji i pošto se od mraza zamrznuo, mogli su vrlo brzo da napreduju.

Leklerk, koji je još uvek posmatrao trag koji su kola ostavljala za sobom, napusti za trenutak svoje stražarsko mesto da bi prošao pored zarobljenice do prednjeg sedišta, gde je drugoj devojci dao uputstva u kom pravcu da voze.

Put, koji je vrlo teško bilo prepoznati, tako da su već više puta sa skrenuli njega, skretao je opet sve dalje i dalje prema jugo-istoku, ka ravnici, koja se sve jasnije ocrtavala na horizontu.

Samo još jedanput su se odmorili u jednoj maloj šumi, uzevši nešto malo za jelo. Zatim su išli dalje.

Veće je već počelo da spušta svoje tamne senke preko planinskog predela, kada oni u daljini, prema svetlom nebu, primetiše krovove više kuća na jednoj uzvišici.

Keklerk, koji je svoju glavu baš provukao između dva čoveka na prednjem sedištu, pokaza levom rukom na imanje.

— To je ranč. Brzo, gledajte da stignemo tamo.

Dve veće zgrade, jedan ambar, više šupa i jedna dugačka štala sa koralom, to beše Kerijev ranč, visoko gore u planinama Kolorada, daleko od bilo kojeg naseljenog mesta.

Kada se kola dokloparshe do zatvorenih vrata, tri čoveka ukočeno pogledaše u mračne zgrade, koje su im sa svojim prozorima nalik na puškarnice izgledale preteće.

Tipično za vođu, prođe kroz Leklerkovu glavu. Ovakve jazbine mogao je samo on da pronade! Odakle je samo mogao da zna za ovaj ranč? Bilo je, ipak, isključeno da je sada

prošao baš ovuda. Izgledalo je kao da je sve znao.

To je bilo ono, što je ljude uvek zaprepasćivalo i plašio. Kako je mogao taj čovek da pronađe ovaj ranč u planini, na koji je i bog zaboravio! Sasvim sigurno, on je bio mnogo milja udaljen od svakog mesta i naselja. Negde na severu morao je da se nalazi Sulfur. A negde na jugu, Sivo jezero. Sada, kada je postalo svetlije, ocrtavale su se, daleko na istoku, konture Frontrange planina, čiji su visoki vrhovi bili ispred ravnice u kojoj je ležao Denver.

Leklerk zakrešta: — Hajde, zaustavi konje.

Kada Longfild nije odmah reagovao, on ga tako grubo udari, da se ovaj sa sedišta sruši dole u sneg. Leklerk istrže i Kroftu dizgine iz ruku i povuče ih nazad. Konji stadoše i kola se zaustaviše.

Brutalni „čovek sa vešalima” skoči na sedišta, podiže Longfilda koji se beše sapleo i stao mu na put gurnu ga u stranu i potom krenu ka vratima i zakuca na njih sa drškom svog krivog noža.

Bila su to vrata od starog drveta koja su se tokom godina smakla i behu ispucala, tako da se kroz njih moglo videti.

Iz jedne od šupa odjeknu promukli lavež jednog vučjaka, velikog kao tele koji dolete do vrata, ostavljajući za sobom uskovitlani sneg. Promuklo je lajao na čoveka koji je pokušao da ga umiri.

Dah životinje podizao se u vidu pare na hladnoći.

Kada pas nikako nije hteo da se umiri, bandit progundā: — Zaveži konačno tu tvoju prljavu njušku, prokleta mrcino! Hej, ima li koga?

Tada se gore otvoriše vrata od kuće i slaba svetlost pade preko uske verande u dvorište.

— Ko je to?

— Prijatelji! — odvrati Leklerk.

— Šta znači, prijatelji?

— Prokletstvo, sklonite konačno ovu životinju, inače ću je ubiti!

Čovek gore na kućnim vratima se glasno nasmeja. — Hej, momci, izađite napolje, izgleda mi da je tu neki ludak.

Iz štale izađoše dva čoveka, iz ambara dođe treći i iz jedne šupe se pojavi četvrti momak. Svi se približiše vratima. Jedan od njih podiže tešku rezu i Leklerk tačno vide, da su drugi izvukli svoje revolvere.

Za „čoveka sa vešalima” je to bio razlog da se cinično nasmeje.

— Izgleda mi da je prilično glupavo društvo, — okrete se Longfildu, sa kojim je maločas postupio kao sa nekom mrcinom.

Čovek koji je otvorio kapiju držao je pušku u levoj ruci, upitavši smrkuto:

— Brzo, ko ste vi? Odgovorite ili ću vas pobiti!

— Da, — odgovori Leklerk, — to smo mi mogli već odavno uraditi. Vi mora da ste prilično glupo društvo, inače ne biste svi zajedno došli na kapiju. Ako ja svoja dva revolvera povučem ovde kroz otvore, neće nijedan od vas ostati u životu. A stari gore, moraće da iskopa četiri rupe u ledenoj zemlji.

— To neka bude naša briga! — zaurla čovek sa verande, ne pokazavši nameru da i on dođe u dvorište.

— Ko ste vi? — Viknu.

— Zovem se Leklerk. Poslali su me ovamo. Treba nešto da predam.

— Ko vas je poslao?

— Na ovoj razdaljini to mi izgleda prilično glupo pitanje gazdal — odvrati Leklerk. Međutim, kada je primetio kako se ljudi oko njega skupiše, nije bio više tako siguran, kako je izgledao. Šta ako su došli ovde na pogrešnu adresu? Ili, ako se vođa prevario? To je isto tako bilo moguće. Možda ovo mesto uopšte nije bilo, gde su trebali da smeste zarobljenicu.

— Ipak je to Kerijev ranč?

— Hej, bojs, ime nam nije tako drago da čujemo, — promrmlja mu jedan od ljudi.

— Mogu da mislim, — naceri se bandit, dok je dodirnuo kauboja sa srednjim prstom svoje leve ruke po grudima. — I ja tako isto mislim. Hajde, Longfild, skoči na sedište i uvedi kola u dvorište!

Ne čekajući saglasnost ljudi sa ranča, „ljudi sa vešalima” uveli su kola u dvorište.

Leklerk se pope tada do verande, podboči svoje ruke iza revolvera na bedrima i nakrivi glavu, fiksirajući, pri tome, čoveka gore kod vrata.

— Vi ste ovde gazda, zar ne?

— Da, još.

— Ha, ha, ha, to je dobro, — Leklerk htela da se zaceni od smeha. — To je zaista dobro. Tako može da bude. Tako sam nešto već doživio. Između ostalog, zovem se Leklerk. Onaj bestidnik tamo gore na sedištu je Džeri Longfild. A blesavko, koji tamo nešto zavezuje oko kola, je Hari Kroft, najveći pijandura, koju sam ja ikada video. Sklonite samo sve boce sa rakijom, inače će biti prazne dok ste trepnuli očima.

— Šta hoćete vi? — promrmlja rančer.

— Donosimo vam jedan pozdrav, gazdo, i to ovaj. — Ispruži desnu ruku i odjednom je okrete.

Rančerov pogled pade na prsten, kojeg je bandit nosio na srednjem prstu. Iako nije prepoznao ugravirani trougao na njegovoj ravnoj površini, odmah je znao sa kim ima posla i brzo klimnu glavom.

— Da, da, razumem. Dobro, momci, oterajte kola pozadi u šupu!

— Trenutak, — reče Leklerk, okrenuvši se i krenuvši prema kolima.

— Hajde Krafte, skini je dole!

Ovaj samo klimnu glavom, pope se na kola, uhvati ženu kojoj je u toku puta vezao ruke i noge, skide joj veze sa nogu i spusti je dole sa kola.

Četiri kauboja i gazda Kerijevog ranča gledali su zaprepašćeno u ženu.

Leklerk je uhvati za ruku i odvuče je prema kući.

Kauboji su išli lagano za njim.

Longfild ostade iza ljudi. Njegova desna ruka počivala je na revolveru.

Svetlost, koja je dolazila iz hodnika, pade baš na Longfildovu priliku i rančer ugleda banditov pokret prema revolveru.

— Hej, Leklerk, šta to treba da znači?

Zdepasti „čovek sa vešalima” zastade i okrete glavu.

— Šta je bilo? — zakrešta.

— Dugajlija, tamo pozadi, drži ruku na revolveru.

Leklerk klimnu glavom. — Da, to je u redu. Longfild ima da se brine, da su mi leđa uvek sigurna. Hajdemo dalje, devojk, odmah smo tu.

Sa olovno teškim nogama, Dženi O, Nil dopusti da je bandit povede dalje.

Vlasnik ranča nije ni razmišljao da li mu se ovakav postupak dopada, a nije ni znao ko se pred njim nalazi. Bila je to njegova nesreća.

— Savetovao bih vam, Leklerk, da ovoga momka opomenete, da svoje šape, ovde u dvorištu, skine sa oružja. Moji mladići i ja ne cenimo to baš tako osobito.

Leklerk produži. Ženu je doveo do verande.

Dženi O, Nil bila je, još uvek, kao u transu. „Čovek sa vešalima”, Baster Leklerk se u toku noći pobrinuo da joj stavi maramicu sa uspaljujućim sredstvom preko lica, tako da ona uopšte nije mogla da dođe k sebi, i sada joj je sve to izgledalo kao u polusvesti.

Leklerk je čvrsto držao za levu ruku, dodirnu rančera svojim uobičajenim, ni malo prijetnim, postupkom, sa srednjim prstom svoje desne ruke o njegove grudi i reče:

— Moraćete se na to da naviknete, rančeru. Od sada ja određujem šta će ovde biti.

— Vi ste poludeli, Leklerku. Ne možete tako sa mnom da govorite, pazite na to!

— Klik! — začu se u dvorištu, a „čovek sa vešalima”, Džeremijas Longfild beše zapeo svoj teški revolver kalibra četrdeset i pet i upeorio ga četvorici kauboja u leđa.

Niko od njih se nije usudio da se okrene. Šum je bio tako jasan, da su ga svi poznali.

Leklerk, bacivši kratak pogled u dvorište, okrete se odmah rančeru:

— Smatram, Keri, da vam je jasno, ili imate još neka pitanja?

Rančer nije bio od ljudi koji se tako brzo predaju. Međutim, pogled mu ponovo pade na desperadosov

prsten i ovoga puta mogao je jasno da primeti ugravireni trougao.

Proguta pljuvačku i procedi potom: — U redu, momci, želim da idete na svoj posao. I nikakvu svađu sa ovim ljudima ovde.

Zatim se okrete Leklerku. — Pođite sa mnom u kuću.

Na ljigavom Leklerkovom licu titrao je ciničan osmeh. On uhvati ženinu ruku još jače i povuče je za rančerom.

Longfild je išao za njima i ostade kod vrata, posmatrajući kauboje koji lagano krenuše preko dvorišta.

Rančerove noge bile su teške kao olovo, a na rukama kao da je imao tegove od pedeset kilograma, dok je krutim koracima išao kroz hodnik ispred „čoveka sa vešalima”, Leklerka, prema dnevnoj sobi.

— Pazite, — promrmlja, — na stub. — Pri tom pokaza na debelu, tešku gredu, koja je odvajala sobu od hodnika.

Na ovom kratkom putu munjevio mu se pojava pred očima ono što je prošlo: Mislio je na pismo, koje je dobio pre izvesnog vremena. Bilo je to najčudnije pismo, koje je primio u svom životu. Pročitao ga je najmanje desetak puta, tako da je svaku reč napamet znao.

„Maksvel Keri!

Moguće je da ću uskoro potražiti vaš ranč. U svakom slučaju bićete mi za jedan ili više slučajeva potrebni. Zahtevam ovim, da od sada budete i danju i noću pripremni. Upozoravam vas da se klonite budalastih misli, da bilo kog šerifa obavestite, i skrećem vam pažnju da mi je Kingstonov slučaj poznat u svim pojedinostima. Pretpostavljam da će vas ovo obaveštenje biti dovoljno da se pristojno ponašate”.

Na kraju pisma stajao je veliki trougao.

Nekadašnji kauboj, a kasnije vozač od Overlanda, Maksvel Keri bio je doveden, tekstom ovoga pisma, u stanje koje ga je paralisalo od straha.

Ko je bio čovek koji mu je pisao to pismo? Kome je bio poznat Kingstonov slučaj?

Keri je opet sa užasom mislio na onaj dan od pre sedam godina, za koji je verovao da je uspelo da ga zaboravi. Bio je to dan, kada se na njegov, inače tako častan život, spustila jedna tamna mrlja.

Senka, koju je želeo da ukloni iz sećanja.

Verovatno da je ovaj stranac nešto znao o toj stvari i da je sada hteo da ga uceni.

Šta je trebalo da znači trouglasti znak?

On trenutka kada je dobio pismo, Keri je razmišljao do kasno u noć. Odjednom beše skočio iz kreveta, otrčao do peći i iz nje izvadio neke stare novine. Jedna misao ga je potresla. Trougao je bio znak „ljudi sa vešalima”.

Tu u požutelim novinama je našao izveštaj o borbi koju je maršal Erp, dole u Tombstonu, vodio sa „ljudima sa vešalima”. Tu je bio i članak o trouglu, koji se „ljudi sa vešalima” koristili kao svoj znak.

Dakle, „ljudi sa vešalima”! Čovek, koji mu je pisao pismo, nije mogao da bude niko drugi — do veliki voda!

Strah, koji beše obuzeo Kerija, ovim saznanjem se beše udvostručio.

Kako je zločinac mogao da sazna o Kingstonovom slučaju? Stvar se ipak odigralo pre toliko godina. Keri je bio čvrsto ubeden da niko više

nije živ, koje imao nečeg zajedničkog sa tom stvari.

Bilo je to jednog maglovitog dana, jednog avgustovskog jutra, dole u Koloradu Springsu. Keri je sa „Overlandom” baš stigao u grad, kada je iz Veslej Kingstonove banke izašao jedan čovek, prišao njegovim kolima i vozaču koji je upravo sišao sa kola, prislonio revolver na grudi, na otvorenoj ulici — ali tako, da to niko nije mogao da primeti.

— Popnite se opet gore i vozite dalje.

— Jeste li poludeli! — odgovorio mu je Keri.

— Vozite dalje!

— Šta hoćete?

— Maločas sam ubio Vesleja Kingstona. Moji su džepovi puni novaca. Delimo!

Vozač „Overlanda”, Maksvel Keri je razmišljao: Sa tim je otpočela njegova beda. Međutim, nije želeo za novcem to bilo što ga je preokrenula da popusti drugome. Bio je to više strah koji ga je gurnuo u nesreću: majka svih nesreća — kao što kaže stara indijanska mudrost.

Kola je ponovo stavio u pokret i sa njim napustio grad.

Na, možda, tri milja iza Kolorado Springsa, ovaj ga tresnu, odjednom, revolverskom cevi po glavi i pokušao da ga zabaci sa kola.

Imao je peh, jer su se sa zapada pojavila tri čoveka i primetila tuču u kolima.

Keri je bio čvrst momak, koji se nije dao oboriti jednim takvim udarcem. On obema rukama uhvati ovoga za vrat i tako su se tukli i rvali od jednog kraja sedišta do drugog, da bi na kraju ispali, rvaajući se, iz kola.

Uto su tri jahača prišla. Ubica

Kingstonov odgurnu Kerija, istrže revolver, oborivši dvojicu sa konja. Treći se izvi u stranu i pokuša da pobjegne, ali ga pogodiše ubičina dva metka, tako da ostade da visi na konju.

Ko je bio taj čovek i šta je bilo sa njim, Keri nikada nije saznao. Ali, u trenutku kada je ubica napadao trećeg jahača, ponovo se digao i udario ga pesnicom u slepo-očnicu. Udarac je bio tako snažan, da je zločinac pao pored njega i glavom udario u stenu. Pao je tako nesrećno, da je dobio prelom lobanje i nekoliko dana kasnije umro.

Keri je pogrešio što se nije odmah vratio u grad, već tek kada je pao mrak. Priča kojom je tada počastio šerifa, nije odgovarala istini na početku i na kraju, jer je on jedan deo novca sakrio u sare svojih čizama.

Kauboj, Maksvel Keri, je tog dana postao zločinac.

Međutim, pošto je on likvidirao ubicu Kingstona, koga su takođe prepoznala i dva bančina službenika, kako je izgledalo, poverovali su u priču.

Sada je, međutim, odjedanput sve drugačije izgledalo. Još neko je morao biti upoznat sa čitavom stvari.

Da li je to, možda, bio treći jahač, na koga je ubica, Džef Holman, pucao?

Napolju, u gradu, ležala su dva ubijena, koje je Holman sravnio sa zemljom, a u banci je ubio Vesleja Kingstona. A ko je bio čovek koji je izbegao masakr?

Dva mrtva jahača identifikovana su kao skitnice koje su se u poslednje vreme, kretale u okolini Kolorado Springsa. Na osnovu toga je moglo da se zaključi da je treći čo-

vek, koji je uspeo da pobjegne, bio takođe skitnica.

Na koji način je vođa „ljudi sa vešalima” to sve saznao? Da nije, možda, on sam bio taj treći skitnica?

To nije bilo nemoguće. Ali, to sada nije ni bilo važno. Važna je bila činjenica da su „ljudi sa vešalima” bili upoznati sa slučajem.

Ni jedne jedine sekunde rančer nije pretpostavljao, da bi on, mogao biti i u zabludi. Jer, skitnica na koga je pucano, Hauard Duflej, je godinu i po dana posle prepada, prilikom neke pucnjave u Pueblu, izgubio život. A veliki šef maskiranih ljudi nije tog čoveka nikada ni video. Podatke je dobijao iz drugog izvora. I oni su se, prirodno, sastojali od činjenica, koje su i svakom drugom, u Koloradu Springsu, bile poznate. Do sada nikom nije palo na pamet da to iskoristi na tako zločinački način.

Rančer Keri se osećao užasno ugrožen; posle skoro tri neprospavane noći, doneo je odluku.

Od novca, kojeg je ubica imao kod sebe, zadržao je nešto više od dve hiljade dolara. Dosta veliki iznos. Međutim, on je ženi ubijenog bankara poslao više od šest hiljada dolara. Kingston nije bio tako dobar čovek i rdavo je postupao sa, ondašnjim, vozačem „Overlanda”, kada ga je ovaj, jednom prilikom, molio da mu odobre kredit. Na kraju, nije mržnja prema dobrostojećem bankaru bilo to što je nateralo Kerija da tako postupi.

To je bila teška krađa i činjenica, da je Keri novac, već nekoliko nedelja kasnije, gore u Denveru, izgubio za zelenim kockarskim stolom. U pogledu toga nije moglo ništa da se izmeni.

Nije mogao da se oslobodi misli na delo koje je počinio. To ga je nateralo da napusti grad i da ode gore u planine, gde je godinama radio kao drvoseča. Jednoga zimskog dana, pre tri godine, kada je ponovo silazio sa planina u ravnici, jer je zima bila pri kraju, i bio sit posla u šumi, naišao je, pored puta, na nekog mrtvog čoveka. Iz njegovih papira video je da je to bio planinarski rančer Džonatan Smit, koji je pred graničnim planinskim vencem, na velikoj visoravni, imao dosta dobar ranč. Da je to tako, Keri je saznao tek u Sulfuru, gde je odneo mrtvog čoveka, od ljudi koji su o tome pričali. Pijani vlasnik pogrebnog preduzeća, kome je predao leš, trljajući prozeble prste, ispričao je starom drvoseči istoriju mrtvog rančera.

Keriju je pošlo za rukom da, neopažen, napusti grad i odjaše do udaljenog Smitovog ranča. U to vreme na njemu je radilo sedam ljudi i više žena. Keri, koji je od vlasnika pogrebnog preduzeća saznao sve o odnosima na ranču, predstavio se kao nećak mrtvog rančera, kao i da ga je ovaj pismeno pozvao, da radi na njegovom ranču i jednoga dana da ga preuzme.

Na Smitovom ranču nije bilo nikoga ko bi imao nešto protiv toga. U prvom redu ne zbog toga, što se novi čovek pokazao vrlo čestit prema ljudima. Otada je to bio Kerijev ranč i njegov vlasnik je bio čovek koji nije imao drugih briga, nego da svoju mračnu prošlost zaboravlja u teškom radu.

Sada je, dakle, sve to bilo uzaludno. Sudbina se opet, preteći, poigrava sa njim, pojavom „ljudi sa

vešalima". U početku je mislio da neće moći da se odbrani. Međutim, posle nekoliko dana se predomislio i po jednom glasniku poslao preko u Sulfur, pismo šerifu. Svojim nevešt看 rukopisom obavestio je, u kratkim crtama, šerifa šta mu je pretilo.

Međutim, nije se ništa promenilo.

Umesto toga, došli su „ljudi sa vešalima".

Kauboji su se, u međuvremenu, na planinskom ranču izmenili, to jest, stari su polako odlazili i Keri je na njihovo mesto primio novu četvoricu. Od devojaka ostala je još samo jedna stara pogrbljena žena, koja više nije ni pomišljala da traži drugi posao. A ljudi, koje je Keri primio nisu bili baš najbolji. Imao je vrlo malo izbora i morao je da uzme ono što je došlo. Četvorica mladića, koji su se vratili svom poslu, bila su slab oslonac svom gazdi u ovako strašnom položaju.

Keri stade usred sobe i okrete se. U tom momentu Leklerk gurnu Dženi, preko grede, unutra.

Dženi se saplete a Keri krenu, bespomoćno, par koraka napred i prihvati je.

Leklerk sa treskom zalupi vrata za sobom. Iskrivi glavu odvratno prema levom ramenu, pri čemu je još okrenu, tako da su mu oči stojale sasvim ukoso.

Rančer stisnu zube i procedi muklo: — Šta želite zapravo sa ženom?

— Šta vas se to tiče!

— Leklerk, to me se zaista ne tiče, dobio sam jedno pismo, ali ja... — Keri naglo prekide i skupi oči, kako bi dobro pogledao bandita. Da nije, možda, ovaj čovek pisao

pismo? Da nije, možda, on vođa bande?

Morao je odmah to da proveri. Odmah zatim nastavi:

— U redu, vaš vođa mi je pisao da ćete doći, ali nije spominjao ženu.

Imao je muke da sakrije na svom licu očekivanje, puno strepnje.

Leklerk, iako je bio vrlo lukav, nije primetio klopku.

— Dobro, najvažnije je, da vas je obavestio. Zbog čega je ovde žena, to vas se uopšte ne tiče. Za neko vreme biće smeštena ovde. Ima li još žena u kući?

— Samo još jedna je na ranču, — odgovori rančer osorno.

— Ol rajt, neka dođe, kako bi se brinula o zarobljenici.

Keri steže ruke oko naslona jedne stolice, podiže stolicu uvis i tresnu je snažno o pod.

— Oko jedne stvari da se u početku odmah razumemo, Leklerk. Vi niste gospodar na ovom ranču. Za to vas vaš vođa nije odredio! To nemojte da zaboravite!

Zločinac tada krenu teškim korakom napred, zamahnu rukom i udari rančera po licu.

Keri se zatetura i zastade kao ošamućen. Na desnoj strani virio mu je teški „panhard” revolver, ali se ne usudi da izvuče oružje.

Uspe nekako da savlada podivljali bes u sebi, ali odmahnu glavom i izađe iz sobe.

Leklerkov prodoran smeh ga je sledio.

U hodniku nalete na Longfilda. I on mu se cerio.

Kada Keri zastade i okrenu se, da bi ovog čoveka video izbliže, ovaj istrže revolver i odmah zape oroz:

— Produžite.

Tada Keri shvati potpuno: Bio je zarobljenik na sopstvenom ranču.

A, da li je to bio njegov sopstveni ranč? Zar ga on nije, u neku ruku, ukrao? Ili ga pak, stekao na nezakoniti način? U redu, njegovo pravo poseda bilo je odavno unešeno u knjige, dole u Denveru i sve je bilo na svom mestu.

Sve dok mu se nije smrklo.

*
* *

Prošla su dva dana.

„Ljudi sa vešalima” bili su još uvek na ranču.

Dženi O'Nil sedela je, bledog lica, u sobi koju joj je Leklerk odredio, ukočena i smrknuta, gledajući pred sobom. Jela je vrlo malo od onoga što joj je stara žena donosila, i izlazila je napolje samo zbog svojih nužnih potreba. „Ljudi sa vešalima” su je stalno sledili, kao senke, i nije mogla ni da pomisli na bekstvo.

Pored toga, zarobljenica se tako očajno osećala, tako da ne bi bila u mogućnosti da beži sama.

Tup pritisak od sredstva za opijanje postepeno joj je oslabio. Međutim, svoj položaj je shvatila sasvim jasno tek sledećeg jutra, kad uđe Leklerk, zalupivši vrata za sobom i okrenuvši ključ.

Užasnuta skoči sa stolice na kojoj je sedela i povuče se u najudaljeniji ugao sobe.

Bandit se šuplje nasmeja i stade pred nju raskrečenih nogu.

— Šta je bilo, devojčice? Pusti, bre. Ne treba da se bojiš od čika Bastera. Dođi ovama, slađana!

On joj priđe, ne vodeći računa o tome, da je devojkica prebledela

i počela da se zanosi. On je pusti da se sruši, zatim je zgrabi za ručni zglob i tresnu na poljski krevet.

Stajao je pred njom raskrečen, sa rukama podbočenim iza revolverskih futrola, razvukavši usta, pri čemu je gutao požudnim pogledima.

— Slušaj, slađana, ja sam Leklerk, Baster Leklerk. Sigurno si već čula za mene.

Dženi je bila nesposobna bilo šta da odgovori.

Tada joj on, odjednom, brzo priđe, što nije moglo da se očekuje od tako krupnog čoveka, i raspali jedan šamar.

— Slušaj, slađana, kada ja sa tobom razgovaram. Na to se moraš odmah naviknuti! Dakle, zovem se Baster Leklerk. Ja sam tvoj gazda, to ne smeš da zaboraviš.

Sleđena užasom, sudijina kćer je ukočeno gledala u zločinca.

— Vi niste pri čistoj svesti! — jedva konačno procedi.

— Ni u kom slučaju, slađana. Naprotiv, kada te pogledam, odjednom postajem najtrezveniji. U redu, ne bi trebalo, da ne znaš u kakvom si položaju. Vođa mi je naredio da te dovedem ovde. Prema tome neće ti biti ništa, ako se pokoriš.

— Ako se pokorim? Žena skoči. — Šta mislite sa tim?

Bandit se ljigavo nasmeja. — Ama ne, ne boj se, slađana. Pre svega još se ništa nije dogodilo. Radi se samo o tome, da budeš ovde poslušna.

— Kako to mislite? — procedi žena tiho kroz grlo.

— Još ćemo videti. Možemo da sačekamo. Ovde je vrlo prijatno. Dakle, doćiću uskoro opet da te vidim. — Potom se okrete i teškim koracima izade.

Žena oslušnu pažljivo kako se on teškim koracima odvuče odatle i kada se zvečeći zvuk njegovih zvezdastih mamuza utiša, leže ponovo na poljski krevet, stavi glavu među ruke, ne mogavši da sakrije suze.

Sledećeg jutra, takođe dođe Baster Leklerk do zarobljenicine sobe. Longfilda, koji je čuvao stražu u toku noći, otpusti i otvori vrata.

Žena je sedela ispod malog prozorčeta, koji je vrlo malo dnevne svetlosti, kao nekakvo slabo svetlucanje, propuštao u sobu, pogledavši preplašenim očima bandita.

— Opet vi! — izmače joj se.

— Da, slatka, opet ja, tvoj gazda, he he he! Vremenom ćeš se već navići na moje prijateljsko lice. — Priđe do nje na jedan korak i stade. — Diži se.

Dženi O'Nil i dalje je sedela.

Tada on munjevito zamahnu i udari je svojom prljavom šapom po licu.

Ženi se glava okrete u stranu. Bol joj je dopirao do leđa.

Međutim, i dalje je sedela na stoličici.

Leklerk se ljutito nasmeja. — Ti imaš bolje živce nego što sam mislio, devojčice. I pored svega, kada čika Baster kaže da se ustane, ima da se ustane.

Kada ona i dalje ostade sedeći, on ponovo zamahnu i udari je po drugom obrazu.

Pošto je još uvek sedela, njegove obe ruke poleteše munjevito i on počeo da je udara po licu.

Ona tada ustade.

Mišići su joj otupeli od bolova.

— Šta hoćete vi, vi banditu!

Zločinac razjapi svoju ogromnu njušku.

— Vidiš, sada se već bolje razumemo. Samo to sa „banditom“, to bih da ipak izostavimo. Još jedna takva reč, mala, i izbiću ti sve zube, je li jasno? Pri tome joj se „prijeteljski“ isceri.

— Stvar je u tome, što sam ja malo osećajniiji, nego što to izgleda, slađana. Bilo bi dobro, ako to ne bismo zaboravili. He he — da, danas bi to moglo da bude.

Okrete se i ode do vrata, malo zastade i reče preko ramena: — Kada se budem vratio, želeo bih da budem ljubaznije dočekan. Je li jasno? Inače više neće biti ni supe, kao ni hleba. Do viđenja!

Vrata se za njim zalupiše. Čula je kako poziva Longfilda i naređuje mu da dođe na svoje stražarsko mesto.

Potom se, opet, začu zvuk njegovih zvezdastih mamuza po kamenom podu hodnika, dok se postepe-no sve ne utiša.

Kada Leklerk skrenu iza ugla u hodniku ka stepeništu, odjednom se pojavi Keri pred njim.

Leklerk stade kao prikovan. Za trenutak se prepade i zbog toga se naljuti.

— Šta hoćete? — zareža na rančera, kao besni pas.

— Da razgovaram sa vama!

— Nemam ja sa vama šta da razgovaram!

— Ali imam ja sa vama. Dođite ovamo!

Keri zgrabi „čoveka sa vešalima“ za ruku, gurnu jedna vrata na levoj strani i povuče ga u mračnu malu prostoriju.

Leklerk se beše odjedanput pro-menio. Lice mu je dobilo opasan izgled. Donju vilicu je isturio, a zube stegao.

— Samo još jedanput pokušajte da me taknete, pa ću vas ubiti! Šta uopšte hoćete?

— Imam sa vama da razgovaram, — nastavljao je uporno rančer.

— Ne bih mogao da znam, šta imate vi sa mnom da razgovarate.

— Ne dopada mi se način, na koji postupate sa ženom.

Leklerk koraknu dva koraka unazad, saže se i stavi desnu rusu na dršku od revolvera.

— Šta, ti prijavlji kojote, ti si prisluški-vao?

— To nije bilo potrebno. Ako prođete kroz sledeća vrata, doćićete u jednu malu sobu, koja se nalazi odmah pored one u kojoj je smeštena žena. Mogao sam da čujem odjek Vašeg glasa, mada nisam želeo.

— Ne izigravajte nikakvu komediju, dragi moj. Vi ste se namerno sakrili unutra, kako bi mogli da nas prisluškujete.

— Ne, nisam. Imao sam posla u sobi.

Odjednom Lekler izvadi revolver iz futrole i zape oroz: — Čovek bi morao da te ubije, ti prokleta njuškalo!

Donja rančerova vilica meljala je tamo-amo, a mišići na obrazima pokretali su se gore-dole.

— Samo probaj, banditu.

Leklerkovo lice dobi boju pepela.

— Šta si rekao, Keri? Bandit? — upita opasno tihim glasom.

Keri odmahnu, okrete se i napusti prostoriju.

Kada je došao u kuhinju, Kroft je sedeo za stolom i ukočeno buljio u čašu, pošto nije bio na službi pred vratima zatvorenice.

Kada je primetio rančera da dolazi, podiže glavu.

— Hej, kako izgleda, Keri? Stara mi nečā ništa više za piće.

— Nema više ništa.

— Nećete valjda da verujem to što mi pričate, čoveče! Čučite ovde u ovoj pustari, na koju je i bog zaboravio, i nemate više viskija u kući? To ne može biti.

— Ipak, tako je. Sve ste popili! — odgovori odsečno rančer.

Vrata se naglo otvoriše. Leklerk se pojavi na njima.

— Hej, sada je na tebe nasrnuo? — upita, pri čemu je ruke ponovo podigao i desnu prineo dršci od revolvera.

Stara žena pored peći sklopi ruke i promuklo kriknu.

— Neshvatljivo je, kuća puna bandita! To je božija kazna. Ne mogu da vas razumem, rančeru, kako možete da trpite takve ljude.

— Budi mirna, stara babuskero, i ostavi nas same, — reče Leklerk zapovedničkim tonom, teškim koracima joj priđe, zgrabi je za ruku i gurnu u ostavu, koja se nalazila odmah pored kuhinje.

— Hej, imaš prilike da pogledaš bolje, da li ima još koja boca viskija! — viknu Kroft za njom.

Leklerk sede na jednu stoličicu i ukočenim pogledom buljio je kroz prozor. Odjednom se podiže.

— Hej, ko to dolazi?

Rančer, koji je stajao pored Krofta i takođe gledao napolje, postade za njansu bleđi.

Dva čoveka su baš ulazila kroz kapiju, koju je jedan od kauboja otvorio, prema rančеровom domu.

Jedan od njih bio je na zelenku i mogao je da ima, možda, dvadeset i osam godina. Lice mu je bilo mladalačko, bez brade, sa svetlim očima. Drugi je bio stariji i nosio

je guste brkove. Ali, bio je viši i snazniji od prvog.

Leklerk se okrete u stranu, ispruži ruku i dodirnu srednjim prstom desne ruke rančera u grudi.

— Hej, pitao sam, ko je to?

Keri proguta knedlu.

Jednog od dvojice ljudi on je prepoznao, i to mlađeg. Taj je, ispod svoje snegom pokrivenne jakne, sigurno na levoj strani grudi, nosio petokraku zvezdu. Bio je to Džoni Bond, šerif iz Sulfura. Čovek pored njega bio je jedan od njegovih pomoćnika, četrdeset i osmogodišnji Džems Hanter.

Oni su, dakle, došli!

Keri proguta pljuvačku. — Ne znam ko je to. Ne poznajem ih.

— Dobro, to ćemo odmah da saznamo. — Leklerk se okrete i šutnu stoličicu tako snažno, tako da ona tresnu o orman kraj zida.

Crni mačak, koji je čučao pored vraćanaca od peći, skoči uplašen i zafrkta na desperadosa kada je ovaj hteo da krene ka vratima. Frktanje zadrža bandita.

On polete rukom ka revolveru.

— Prokletstvo, ova bedna životinja skoro da me je uplašila! Sledeći put ću je ubiti.

— Samo se usudi, — progundā rančer iza njega.

Leklerk se okrenu. Opet mu je ručka bila na revolveru. Međutim, sada nije imao vremena da se zadržava sa rančером. A pogotovu ne oko neke mačke. Spolja su dolazili stranci, koje je on hteo da vidi.

Teškim koracima išao je kroz hodnik i otvori vrata od kuće, gde zastade.

Dva jahača behu stigla do stuba za vezivanje ulara, skliznuše iz sedla

i prebaciše krajeve svojih dizgina preko prečage. Tada jedan od njih, mlađi, skinu svoj sivi šešir i otrese sneg. Lagano krenu ka stepenicama.

U tom trenutku mladi šerif Bond napravi grešku. Otkopča jaknu, koja mu je verovatno bila tesna, kako bi malo odahnuo, dodirnuvši levom rukom obod svog šešira u znak pozdrava. Tom prilikom jakna mu se otvori i srebrna petokraka zablista za delić sekunde.

Dovoljno dugo da je bandit primeti!

Za trenutak, Leklerk se smrtno preplaši, međutim, brzo dođe k sebi i gurnu obe ruke u džepove.

— Helo, šerife, — pozdravi, kao da je Bonda poznavao već dugo vremena, nacerivši se. — Jeste li dobro putovali?

Bond klimnu glavom. — Da, vi ste ovde nov, zar ne?

— Ne. Otkud vam to?

— Jer poznajem sve ostale momke.

— Ah tako. Tražite li nešto određeno?

Bila je to Leklerkova greška.

Sada se iza njega u hodniku pojavio Longfild.

— Idiot! — prožišta.

Leklerk okrete glavu do ramena, a zatim opet poleda šerifa.

— Verovatno želite sa rančerom da razgovarate?

Bonda odjedanput obuže ču- ta sumnja.

— Ko ste vi? — upita nesvesno oštro.

Bandit je tada reagovao munjevit. — To ću vam tačno reći, šerife, dođite samo gore.

Džoni Bond pođe lagano na veran-

du i stade, sada samo tri koraka udaljen od Leklerka.

Ovaj pokaza rukom preko dvorišta prema jednoj štali.

— Tamo, pogledajte tamo.

Mladi šerif upade u ovu neverovatnu klopku i okrete se.

U tom trenutku zločinac istrže revolver.

Metci su odjekivali u dvorištu.

Mladi šerif sruši se smrtno pogođen sa verande preko stepenica u sneg u dvorištu.

Nepomično, kao kakav Indijanac, stajao je brkati pomoćnik šerifa pored Bondovog leša i gledao ubicu.

— Popni se na svog konja i nestani, — reče mu zapovedničkim tonom Leklerk.

Hanter je i dalje stajao.

— Brojim do tri! — naredi Leklerk.

Šerifov pomoćnik tada progovori:

— Mogu li da ga uzmem sa sobom?

— Ne, ostaje ovde.

— U redu, — Hanter uhvati dizgine svog konja, uhvati se levom rukom za jabuku sedla i pope na leđa svog konja.

Nije se, tako reći, ni popeo u sedlo, a Leklerkov revolver opet odjeknu.

Ali, i pomoćnik beše istrgao svoj revolver, bacivši se unazad, iako smrtno pogođen, ispali metak prema banditu, koji Leklerku raspára čitav desni obraz do uva.

Razbojnik se glasno prodera, polete unazad i tresnu na Longfilda koji ga gurnu od sebe.

Šerifov pomoćnik se sruši sa konja, koji je uplašeno počeo da poigrava i ostade ležeći pored svog mrt-

vog gospodara, beživotan kao oboreno drvo, u rančarovom dvorištu na snegu..

Leklerka prođe bol zbog srdžbe. Podiže levu ruku i jednim „behendom” tresnu svog pajtaša, Longfil-da, ispod brade. Ovaj se zatetura, saplete preko praga i polete na Keri-ju, koji ga snažnim udarcem pes-nice posla u jedan mračni ugao u hodniku.

Keri je mislio da može još nešto da učini. Pređe preko praga, dohvati Leklerka i privuče ga k sebi. Međutim, ovaj je, iako poluonesvešćen od bolova, uspeo da izvadi revolver i da ga uperi u njega.

Prvi metak okrznu rančeru desnu nadlakticu. Međutim, kada je bandit po drugi put povukao obarač, metak promaši i zabi se gore u gredu na tavanici, pošto je rančer uspeo da udarcem desnom čizmom pogodi ubicu po podlaktici.

Međutim „čovek sa vešalima”, Baster Leklerk, još uvek nije bio pobeđen. Još dugo ne! Istrže drugom rukom nož i ubode sa njim munjevito rančera u desnu ruku, vrati nož nazad i potom poteže drugim revolverom. Oroz je bio zapet.

Okrvavljene ruke, pocepane jakne i skamenjenog lica, stajao je rančer pred njim.

— Mogao bih sada da te ubijem, bedni kojote! — procedi razbojnik preko usana muklo.

— Da, mogao bi, Leklerku. Ali, ne smeš da se usudiš, jer znaš da sam ja u prijateljskim odnosima sa vodom.

Ova primedba spasla je rančeru život.

Leklerk ukoči revolver, okrenu ga

oko srednjeg prsta desne ruke, i spusti da uleti u futrolu. Nesiguran smešak igrao je na njegovim odvratnim usnama.

— Ol rajt, Keri. Ovog puta igru ćemo da prekinemo. Kada nam se ukaže prilika, sigurno ćemo je nastaviti.

Sa jedne strane, bila je to sumnja, koja je u banditu porasla zbog toga što nije bio siguran da li je vođa stvarno bio prijatelj ovom Keriju, ili ne. Sa druge strane, pak, snažan bol naterao je zločinca da prekine. Izvadi iz džepa svoj prljavi sivi šal, koji je očigledno služio i kao maramica, i stavi ga na ranu.

— Brzo, gde je stara babuskera? Neka mi donese vrele vode!

— To će vrlo malo da koristi, — reče rančer, pre nego što se okrete i krenu u sobu, gurnuvši Krofta u stranu, jer mu beše stao na put. Rančer zatim izvadi iz ormana jednu, dopola napunjenu bocu viskija. Na Kroftov užas preli viskijem okrvavljenu ruku.

Leklerk, koji to primeti, dohvati odmah bocu, privuče je k sebi i nasu malo viskija na svoj prljavi sivi šal. Kada prinese vlažan šal svom licu, nije mogao da izdrži, a da ne krikne od bola.

— Pakao! Kakav si to idiotizam izmislio, Keri?

Stara dođe kukajući i kršeći ruke iz ostave i ode da pripremi vrelu vodu.

Maksvel Keri beše došao do prozora i ukočeno pogledao u dvorište. Dole, ispod verande, ležala su oba ubijena čoveka.

Odavde, odozgo, mogle su da se

vide samo njihove čizme. Četiri čizme u snegu.

Podmuklo i hladnokrvno ih je „čovek sa vešalima“, šerifa iz Sulfura i njegovog pomoćnika, ubio.

Sada je evo, stajao tu, pritiskajući prljavi šal na lice, naginjući bocu sa viskijem.

Kroft mu je istrže iz ruke, ali ga zato Leklerk šutnu nogom.

Rančer se sa gađenjem okrete i pođe prema vratima.

Leklerk ga zadrža, preprečivši mu put.

— Kuda ćete, Keri?

— Sklonitese mi se sa puta, čoveče!

— Nešto sam vas pitao, Keri!

— Idem napolje, da pokopam mrtve! Ne želim da jedan šerif leži ispred mojih vrata sa dva metka u leđima! Razumete!

Leklerkovo lice opet se izmeni, na njemu svojstveni način. Ukočenosti nestade i odvratan smešak pretvori mu se u grozno krevljenje.

— Ol rajt, Keri, idite samo. Radite svoju hrišćansku dužnost.

Rančer zastade na pragu i okrete glavu. — Ali, doćće i Vaš sudnji čas, Leklerk, kunem Vam se, doćće!

— Naravno da će doći, — kezio se bandit. — Svakako od nas jedanput se uštine za zadnjicu. Tu ne pomažu nikakve trave.

Rančer se okrete i teškim koracima izađe na verandu.

Tu zastade i ugleda svoje ljude kako stoje preko kod vrata od ambara. Niko od njih nije pokazivao nameru da se približi. Bezizražajnih lica gledali su preko.

Tada on siđe u dvorište i pođe ka njima.

— Brzo, sklonite ih.

Jedan od njih, zdepasti Hank Ohajo, kako su ga zvali na ranču, pošto nikakvo drugo ime nije prijavio, podiže ramena.

— Čujte, gazda, jedan od njih je šerif.

— Kako znaš?

— Jer sam ga baš maločas pogledao. Ispod jakne ima zvezdu.

— Da, tačno je. I on je poznavao tebe, Ohajo.

— Poznavao je mene?

— Da. Poznavao je svakog od vas.

— Otkud to znate, gazda?

— To je moja stvar. Brzo, pokopajte ih.

— Dobra ideja, gazdo, samo još kada biste nam otkrili tajnu, kako da iskopamo rupu u ovoj smrznutoj zemlji.

Rančer tada udahnu duboko vazduh u pluća i dreknu na ljude: — Napred! Radite ono što sam vam naredio!

Tada se oni okretoše i prionuše na posao. Svako od njih imao je nečistu savest, a ne samo kradljivac stoke, Džimi Blučun, iz Ohaja.

Kao ošamućen stajao je rančer nasred dvorišta, gledajući ukočenim pogledom u tamnocrvenu mrlju na snegu, pored mesta gde je ležao mrtvi šerif.

Sunce, koje se za delić sekunde pojavi iza gustih oblaka, osvetli krvavu mrlju.

Ledena jeza pređe preko rančero-vih leđa.

Šta se dogodilo? Da li je on to samo sanjao? Ili se strašni događaj odigrao baš na njegovom dvorištu?

Da li je ovaj Leklerk zaista ubio mladog šerifa iz Sulfura?

Ovde, naočigled sviju? Njega i pomoćnika Hantera, koji je, takođe, već godinama nosio zvezdu?

Ona dva ista čoveka, koji su pre sedam godina, u strmoj glavnoj ulici u Sulfuru, u revolverskoj borbi, savladali opasnu braću Binkas i na taj način oslobodili pokrajinu jednog opasnog zločinačkog para?

Bilo je neshvatljivo — ali, na žalost, brutalna stvarnost.

*
* *

Vajat Erp je u Šošonu predao Lazara Kapučinija šerifu Vaterlou i njegovoj dvojici saveznih jahača.

Vaterlo je bio u Koloradu nešto kao Savezni maršal. Možda bi i bio unapređen na jedno takvo mesto, da nije bio tako tvrdoglav i neotesan, i da nije uvek išao svojim sopstvenim putem. Zločinca je preuzeo. Slučajno se beše zatekao u Šošonu i na taj način uštedeo maršalu daleki put preko planina za Denver.

Vajat je dao šerifu da ponese sa sobom jedan izveštaj u kojem je opisao sve okolnosti oko hvatanja Kapučina i sve ostalo. Dalje je zahtevao, u pismu sudiji Donavonu iz Denvera, da uhapšenika ipak skloni na neko mesto koje bi trebalo da ostane u tajnosti. To bi sprečilo „ljude sa vešalima” da po drugi put oslobode svog čoveka.

Maršal je, umiren, znao da je vođa bande bio kod šerifa Vaterloa u najboljim, najsigurnijim ru-

kama. Vaterlo je bio momak, skoro isto toliko veliki, kao ogromni Tekšašanin Luk Šort i da zarobljenika sigurno neće pustiti da mu pobegne. Pored toga i dva jahača, koja su ga pratila, bili su ljudi sa kojima se nije moglo šaliti.

Kapučino je noćnim vozom odveden za Denver, gde je bio predat svojoj daljnoj sudbini, koja ga je na neshvatljiv način mimoišla od vešala i otpremila gore u severozapadni deo Kolorada u jedan mali kazneni logor po imenu Ladore, na ušću široke Zelene reke u Vermion, koji je u tim godinama doživeo svoju mračnu slavu.

Danas, grad Ladore, se sigurno ne rado seća onih mračnih dana, u kojima su nastale barake kampa, dole na ušću reke i kasnije gore u planinskim usecima. U februarskim danima godine 1884 jedan od stanovnika ovog kampa bio je osuđen na doživotnu robiju slavni drugi vođa „ljudi sa vešalima”, Lazaro Kapučino. Bio je najopasniji i takođe najpopularniji zločinac koji je ikada bio u Ladoreu.

Kapučino je prebačen za Ladore, sa najvećim mogućim merama bezbednosti. Nikada se neće saznati kako je velikom vođi tajnog saveza maskiranih ljudi, ipak, pošlo za rukom da otkriju trag ovog, za njih tako važnog, razbojnika.

Kapučino je sada bio odstranjen. Nije mu bilo lako da se oslobodi. Zato se, u svakom slučaju, vodilo računa.

Vajat Erp i Dok Holidej iskoristili su priliku, da prilikom svog boravka u Šošonu posete En Brinkli.

Radilo se o ženi koja je sa više

metaka ranjena i kojoj je, na sreću, bilo već bolje. Doduše još uvek bleđa ležala je na svojim jastucima. Međutim pocrvene kao krv, kada maršal uđe u sobu.

Vajat Erp, koji se okrete za Dokom Holidejom, morao je, na svoje veliko zaprepašćenje, da utvrdi da je kockar iznenada nestao. On uopšte nije sa njim ušao u sobu.

— Helo, mis En — pozdravi maršal, okrećući svoj crni šešir u svojim velikim, snažnim rukama.

— Hej, gde je ostao Dok? Maločas je još bio pored mene.

Žena pokuša da se podigne na laktove. Lice joj je još uvek bilo crveno kao krv. Bilo je to lepo, da, zaista lepo žensko lice, uokvireno sa lepim uvojcima kose.

— Mnogo hvala, mister Erp — promuca.

— Hvala? Zbog čega?

— Za sve — reče prigušenim glasom.

— Ali ja vam kažem, ipak je Dok sve učinio za vas.

— Vi ste isto tako mnogo učinili. Da nije vas bilo, ja sigurno više ne bih bila u životu.

— Ali to je zabluda, mis — pokuša maršal podignutim rukama da se odbrani od hvale. — Vi se varate. Dok Holidej vam je izvadio metak i on se pobrinuo za to da momak bude uhapšen.

— A, hotel? Ko se za to pobrinuo, da se novi hotel izgradi?

— Hotel? — promuca maršal. Naže se napred preko ivice kreveta. — Pardon, En, ne razumem. Ne znam o čemu govorite.

— Ali, zbog čega ne želite da priznate? Dali ste za to novac, da se

moj hotel ponovo izgradi. Svakoga dana dolaze ujka Sam i mali indijanski dečak i njih dvoje me obaveštavaju kako napreduje izgradnja.

Enine oči blistale su i svetlele i sada je izgledala još lepša, tako lepa, da čovek iz Misurija jednostavno nije mogao više da je gleda ravnodušno. On se okrete.

— Da, dakle, to je tako... — promuca, da bi odmah zatim brzo upitao: — Kako mislite da ja imam nečeg zajedničkog sa svim tim?

— Zato jer sam na nalogu otkrila vaše ime. V. Erp. To je ipak Vaše ime?

— Da, da, to je moje ime. Samo trenutak, kako je moglo moje ime tamo da stoji? To je ipak...

On prekide i brzim koracima ode do vrata. — Dok, hej, prokleti momak se izgubio. Sada shvatam. Vi se varate, mis, novac nije od mene. Ne mislite, valjda, da ja imam osam hiljada dolara!

Žena se uhvati obema rukama za grlo.

— Osam hiljada dolara! Zar je to iznosilo toliko novaca?

— Ne znam. Znam samo, da je Dok Holidej imao toliko novaca ovde u banci. Ali, čekajte, za nekoliko minuta saznaću.

On izlete iz sobe, stavi svoj šešir na glavu i izađe na ulicu. Uspeo je još samo da primeti krajeve crnog, kratkog mantila Doka Holideja kako nestaju na ulazu u sledeći bar.

Kada je ušao u krčmu, kockar je sedeo sam za jednim stolom čija je ploča bila presvučena zelenom čojom.

Holidej je držao u rukama svoj špil karata i tankim snažnim prstima odjednom ih raširio, kao harmoniku, da bi ih pustio da, u obliku luka, padnu na sto i odmah potom desnom rukom brzo sakupio, kao da su bile magnetom privučene.

Maršal je gledao, zapanjen, u ovaj trik, koji je već tako mnogo puta video, a zatim stavi svoju desnu ruku na kockarevo rame.

— Slušajte, Dok, mislim da nas dvojica moramo nešto da sredimo.

— Ne bih znao šta — odgovori kockar i prstom dade znak barmenu. — Donesite mi molim vas jedan brendi, a za gospodina, koji tu stoji, jednu stolicu.

Maršal privuče nogom jednu stolicu k sebi i sede preko puta kockara.

— Slušajte, Dok: vi ste tamo dole na jednom dokumentu stavili moje ime.

— To nije tačno.

— Jeste. En Brinkli mi je to, baš maločas, ispričala.

— To ona nije mogla da vam ispriča.

— Ona mi je rekla da se moje ime tamo nalazi.

— To je već nešto drugo. Ja ga nisam tamo stavio.

— Kako je ono moglo tamo da dospe?

— Otkuda to ja znam?

— To je ipak vaš novac, koji je tamo predat.

— To je bio moj novac, maršale.

— Ali, ja to sve ne razumem. Ona sada veruje, da sam ja to platio.

— Pa šta, da li vam to možda smeta? Meni ne.

Maršal se nervozno počeo po bradi.

— Slušajte, Dok, to je dobro zamišljeno, ali ja to ne mogu da prihvatim. A, pored toga niko mi neće verovati, da sam imao osam hiljada dolara, koje sam mogao tako jednostavno da poklonim.

— Slušajte, Vajate, vi ste danas nešto nervozni. Verujem da vas je stvar sa Kapučinom ipak prilično zamorila.

Maršal spusti svoje snažne ruke na sto i viknu prema šanku:

— Meni takođe jedan brendi.

— Donesite mu jedan viski! — viknu Holidej i okrete se tada maršalu: — Brendi nije za vas. On je samo za specijaliste.

Tada se on odjednom nasmeja i pokaza svoje bele, ravnomerno izrasle zube. — Ne treba to tako ozbiljno da shvatite, Vajate. Stvar stoji ovako: Novac je ležao u banci i meni nije bio potreban, a En Brinkli je bila potrebna kuća. Šta je bilo normalnije, nego da se novac uloži za izgradnju? Ja sam, prema tome, izdao nalog za gradnju Gordonovoj trgovini drvetom. Šta sam ja mogao da učinim protiv toga, što je čovek nalog potpisao pod imenom V. Erpa? Ja nisam ništa napisao. A, takođe, nisam ništa ni rekao. On je to smatrao kao jednu samo po sebi razumljivu stvar. Vidite da on vama, dakle, u pogledu osam hiljada dolara veruje. U ostalom, ne ometajte me sada kad otvaram pasijans.

Maršal je dobio svoj viski, samo ga srknu, ali ga odgurnu od sebe i pogunđa, dižući se:

— Neka ga đavo nosi. Ja ću joj sada reći da je novac vaš.

Zatim teškim koracima izađe na polje.

Dok Holidej ustade odmah za njim, i na vratima ga zadržā.

— Ćekajte jedan trenutak, Vajate. Vi, takoĊe, Źelite da Źena brzo ozdravi.

— Naravno.

— Pa, dakle, verujete li da Će joj biti draŹe da sazna, da sam joj osam hiljada dolara ja poklonio?

— Ne znam. Ona isto tako i vas moŹe da voli.

— To je, ipak, glupost. Ona je slepo zaljubljena u vas! Ukoliko to do sada niste primetili, onda je krajnje vreme da vam to neko kaŹe.

MarŹal proguta knedlu. — Dok, ipak su to krupne stvari, kojima me vi stvarno jako zbunjujete.

— PoŹto sada to znate, moŹete li da zamislite kako Će takav poklon iz vaŹe ruke delovati na nju. Novi hotel Će je uĉiniti zdravom. Pogotovo, ako bude mislila na darodavca.

— Ali sluŹajte, Dok! Ipak to ne ide! NeĆete me valjda pustiti da poverujem u tu smeŹnu laŹ?!

— To je ĉinjenica, i tako treba da bude. Verujte mi. A pre svega, Źena Će da ozdravi i to je najvaŹnija stvar.

Po ovom poslednjem morao je ĉovek iz Misurija da se saglasi sa svojim prijateljem. On se, teŹka srca, ipak vrati nazad i ostade da se joŹ neko vreme zabavlja, smeten, sa presreĉnom mladom Źenom, koja ga je gledala blistavim oĉima.

Ali ĉovek iz Misurija nije mogao da izdrŹi, a da na kraju ne iznese svoje miŹljenje: — Da ne bi bilo nikakve zabune, mis, novac potiĉe najveĉim delom od Doka Holideja. Naime, vi morate da znate...

— Ne trudite se, marŹale, znam sve, — odgovori Źena, koja je bila

svesna da je njemu ova ĉitava stvar bila veoma muĉna. Tada reĉe:

— Tako, a sada, molim vas, sedite tamo na stolicu. Źelela bih neŹto da razgovaram sa vama.

— Źta to, za ime boŹije?

— Donesite prvo stolicu, Vajate.

On privuĉe stolicu i sede na nje-nu ivicu.

— Dakle, Źelela bih sa vama o neĉemu da razgovaram — ali, sedite prvo lepo, inaĉe Ćete se odmah sruŹiti sa stolice, kao i mali indijanski deĉak, kada isto tako sedi ovde, pored mene.

— Ol rajt, — uzdahnuvŹi, marŹal sede lepo na stolicu.

Sada mlada Źena objasni svoj plan.

— SluŹajte, mister Erp: ZemljiŹte za graĊenje pripada meni, a hotel pripada vama.

— Ali, to je nemoguĉe, to ne pripada meni.

— Ipak, pripada vama. Ja Ću za vaŹ raĉun sa njime da upravljam.

On odmah ustade. — Ne mislite valjda, da Ću ja sa vama zajedno da radim.

Źetao je jedno vreme gore-dole, dok se nisu sloŹili toliko da marŹal i doktor doŹivotno mogu da dolaze i tu da stanuju, toliko dugo i tako ĉesto, koliko im se bude sviĊalo.

Sa tim je marŹal, hteo nehteo, bio saglasan.

Kada je Vajat izaŹao napolje na ulicu, duboko udahnu vazduh. Ma koliko da mu je bilo drago Źto se, do sada, nalazio u blizini lepe Źene, ipak mu je, ovoga puta, to bila jedna prava kura preznojavanja.

Kada je ponovo uŹao u bar, mesto, na kome je sedeo DŹordŹijanac, bilo je prazno.

Barmen slegnu ramenima.

— Pojma nemam, maršale. Sa jednim od mladića odigrao je jednu igru, dobio nekoliko dolara i zatim otišao.

Vajat izađe u glavnu ulicu i dovede svog konja iz štale za iznajmljivanje i čuvanje konja. Tamo primeti da je boks, u kome je Džordžijanac držao svog konja, prazan.

Konjušar koji odmah dotrča do čoveka iz Misurija, objasni: — Dok je pre jedno četvrt sata bio ovde. Uzeo je svog crnog vranca.

— Aha, a kuda je odjahao?

— Ne znam. Imam osećaj, da je otišao u pravcu stanice.

Vajat je jahao niz ulicu i odjednom se nečega seti.

Neposredno pred stanicu on skrenu a u istom trenutku, u kojem je stigao do kuće sedlara, izjaha Dok Holidej, smešeći se, kroz kapiju dvorišta.

Sedeo je na novom teksaškom sedlu na kome su blistale kopče. Bilo je to sedlo koje je on, nedavno, kada su dolazili ovde u Šošon, poručio kod sedlara i platio jedan deo u napred.

— Pa, kako vam se sviđa moje novo sedište?

— Izvrsno! Izvanredno lep komad!

Pošto su se jedno vreme divili sedlu, uzjahaše i odjahaše nazad kroz glavnu ulicu.

Vajat taman beše povukao dizgine da bi skrenuo u ulicu na čijem kraju je stanovao kovač, kod koga su već više puta noćili, kada maršal preko pred vratima banke primeti jednog čoveka kako stoji. U momentu kad ga je prepoznao, kosa poče da mu se diže na glavi.

Holidej, koji je sledio pogled svog

saputnika, procedi kroz poluotvorena usta:

— Kirk Mek Loveri! Neka me nosi đavo, hulja je još uvek ovde!

Vajat odmah okrete svog konja, odvede ga preko ulice i zastade pred verandom banke.

Nekadašnji kauboj iz doline San Pedra stajao je uspravno na ivici stepeništa, sa rukama u džepovima svog dugog, crnog mantila i pogleda maršala svojim hladnim, odbijajućim pogledom.

— Helo, pa to je veliki Vajat Erp! A koga to vidim pored njega? Slavnog Doka Holideja!

— Sačuvajte za sebe vaše ludorije, Mek Loveri, — odbi ga maršal.

— Hej, zar tako izgleda jedan pozdrav? — progundā razbojnik iz Tombstona. Zbog čega mi prilazite, kada mi se tako retko obraćate?

Vajat se podboči desnom rukom za jabuku od sedla i naže se daleko napred. — Zeleo bih još nešto da vam kažem, Kirk: Imao sam prilično muka sa vašim prijateljima, „ljudima sa vešalima”. I...

— Sa mojim prijateljima? Tu bi morali da se uzdržite, maršale. Ja nemam ničega zajedničkog sa „ljudima sa vešalima”!

— To ćemo još da vidimo, Mek Loveri. U svakom slučaju bili ste u prijateljstvu sa malim Flanaganom, koji je pripadao vama. Zatim sam vas sreo gore na ranču u Navaho Fildu, gde je ležao jedan mrtvi „čovek sa vešalima”. Sreo sam vas i u blizini Astorevog ranča. To su sve događaji, koji vam ne idu u prilog, Kirk Mek Loveri.

— Ja ne znam, šta vi hoćete maršale, — odgovori desperados. — Vi ne možete ipak da imate nešto protiv, ako ja, ovde, gore poseću-

jem svoje rođake. Ili mi možda ne verujete? U redu, mogu da pretpostavim, da vam je to čudnovato. Ali mi zaista imamo rođake, ovde, u Šošonu.

— Znam, Mek Loveri. Samo, gore na obroncima visoravni Vajt River nemate nikakve rođake. Tamo su „ljudi sa vešalima"! To primite k znanju Kirk: „Ljudi sa vešalima" nisu nikakvi kradljivci stoke ili ljudi koji vrše prepade na poštanska kola. To su ubice, teški zločinci! U Piramidi je stradalo jedno dete u požaru, koji su oni podmetnuli. Kapučino je, gore u brdima, ubio jednog čoveka da bi tajnu srebrne rude zadržao za sebe. Pljačkajući i ubijajući ovi zlikovci vuku se ovuda po planinama, kao što su se vukli kroz Arizonu. To su smrtni neprijatelji svakog građanina. A ja ću se nemilosrdno tući sa njima. Vi ste upozoreni, Mek Loveri.

Razbojnik izvadi jednu dugu, tanku cigaru iz džepa, gurnu je između svojih belih zuba, upali o stub na verandi šibicu i povuče dim. Zatim baci šibicu na ulicu i reče:

— Još jedan je izgubio život u Piramidi.

Dvojica ga pogledaše zbunjeno.

— Neki sudija po imenu O'Nil, — reče tada Kirk.

Vajat proguta. — Šta ste to rekli? — izusti prigušenim glasom. — Sudija O'Nil?

— Da. Sudija O'Nil.

Vajat odmah skoči sa konja i u jednom skoku dođe na verandu. Stade odmah pored razbojnika i pogleda ga oštro u oči.

— Možda možete da mi malo

bliže objasnite stvari, Mek Loveri.

— Ja isto tako ne znam ništa više. Samo sam čuo da je neki sudija, po imenu O'Nil, ubijen.

— Gde ste to čuli?

— Maločas u baru kod „Gru-mena zlata". A da vas umirim: šerif je, slučajno, bio isto tako prisutan.

— Šerif? Nisam uopšte znao, da je u Šošonu opet postavljen šerif.

— Da, i mislim da se zove po imenu koje se vama neobično sviđa. Zove se Astor, Lari Astor.

— Tako, Astor se zove. U redu, mister Mek Loveri, onda pođite odmah sa mnom, kod toga Lari Astora.

— Nemam ništa protiv, — odgovori desperados.

Tako su on i maršal krenuli glavnom ulicom do šerifove kancelarije. Dok Holidej ih je sledio sa oba konja.

Vajat kratko pokuca na vrata, kao što je to bilo uobičajeno na zapadu i zatim ih otvori.

Iza pisaćeg stola sedeo je čovek zapanjujuće dobrog izgleda, koji je sigurno bio sedam stopa visok. Imao je gustu, svetlu kosu, koju je češljao i delio po sredini. Na njegovoj crvenomrkoj kožnoj jakni ocrtavala su se snažna ramena i nadlaktice. Nosio je sivu pamučnu košulju. Na levoj strani grudi nalazila mu se velika petokraka zvezda, a crna somotska mašna bila mu je uredno vezana. Maršalu naročito palo u oči, da nije nosio nikakav opasač za oružje. Umesto toga preko stola je ležala kratka puška, vinčesterka, koja je, zbog svoje kratke cevi, bila vrlo pogodno oružje za ruku.

Čovek je imao sveže crveno lice, snažno izraženu bradu, kratak šiljat nos, široke obraze ijako izražene jagodice. Čelo mu je bilo nisko, ispod koga je rasla gusta svetla kosa. Preturao je nešto po hrpi papira i podiže glavu, kada je maršal ušao.

— Hej, ko je to? — progovori prodornim glasom. — Pa to je mister Mek Loveri! Koga mi to dovodite sa sobom?

— U neku ruku jednog kolegu, šerife, ako se to tako može reći. U svakom slučaju, čuvenog. Na njegovo ime treba da obratite pažnju. To je Vajat Erp.

Leva ruka šerifova, nalik na kandžu, pusti gomilu papira i dohvati svetlu dršku karabina.

— Vajat Erp? Vi se ipak šalite, Mek Loveri!

— Ne, nije nikakva šala, — odgovori čovek iz Misurija umesto desperadosa. — Imam samo jedno pitanje, mister Astor. Mek Loveri mi je upravo ispričao, da je od vas čuo da je gore u Piramidi sudija O'Nil ubijen.

— Da, tačno je. Bio sam prisutan, kada je stari doneo vest u salun „Grumen zlata”.

— Koji stari?

— Ovaj maloumni kljako iz pošte, koga upravnik pošte povremeno šalje da raznosi poštu.

— I da li ste još nešto čuli o ovoj stvari? — raspitivao se maršal.

— Da, pre nekoliko minuta. Upravnik pošte bio je lično, ovde i reče mi da je O'Nilova kćer odvedena.

Maršal je imao osećaj, kao da mu krv kipti prema slepoočnicama. Pa ipak, upita sasvim mirno:

— A smem li da vas pitam, od kada ste vi ovde šerif?

— Naravno da smete, maršale. Na kraju vi ste Savezni maršal, a ja sam samo šerif u jednom malom gradu. Dakle, pre dva dana sam izabran.

— Nisam uopšte znao da je bio izbor šerifa.

— Ni ja, takođe. Moj ujak je aranžirao stvar. On je sazvao gradsko veće i zahtevao od ljudi da izaberu konačno jednog šerifa. Već je i bilo vreme za to. I kada je izbor bio pri kraju, saznao sam da su ljudi sa sedamdeset i pet procenata bili za mene.

Do ovog časa čovek iz Misurija nije ništa znao o poreklu ovog čoveka. I baš sada je moralo gradsko veće u Šošonu da se odluči baš za njega, jednog Astora?

— Gde ste do sada živeli, mister Astor?

— Živeo sam preko u Glinvud Springsu, to jest od pre nekoliko meseci. Pre toga bio sam dole u Katl Kriku. A pre toga u Kolorado Springsu. Znaate već kako je to, kada čovek okolo luta.

— Da, da, znam kako je.

Način, na koji je govorio šerif Astor, i nije bio tako nesimpatičan, pre svega zbog toga što je tako otvoreno rekao da je njegov ujak aranžirao čitavu stvar. Dakle, opet jedno delo Frederika Astora.

Sada je, čak i u Šošonu, jedan Astor postao nosilac zvezde čuvara zakona.

Razbojnički rančer se ponovo pojavio i počeo da plete svoje stare konce. Tek što se oporavio od bo-

lesti, počeo je svoju staru igru iz početka.

Vajat se oprostiti, ostavi dvojicu da stoje i izađe napolje.

Kada je ispričao Doku Holideju šta je unutra saznao, kockar zavrte glavom i nasmeja se tiho u sebi.

— Mislim da se to neće za sto godina promeniti. Ostavimo sve to! Bilo bi najbolje kada bismo odjahali na stanicu i zajedno sa svojim konjima uhvatili prvi voz, koji ide za Dodž Siti.

— Da, to bih i ja najradije učinio, Dok. Međutim, gore u planinama nalazi se jedan napušteni logor drvoseča i u njemu se krije devetnaest „ljudi sa vešalima“. Ako još budemo imali sreće i njihov vođa treba da je sa njima. Čovek, koga već mesecima tražimo!

Kockar dobaci dizgine maršalu i pope se na svog crnog konja.

— Ol rajt. U osnovi je potpuno svejedno na koju ćemo stranu da jašemo. Uvek će svanjivati, a zatim ponovo smrkavati, dok jednoga dana iznenada ne bude zauvek mračno.

On je još uvek čekao na smrtonosni metak, u kojem je video rešenje, ovaj kockar Holidej. Neizlečiva boljka u njegovim grudima bila je kao podmukli otrov, koji mu je, čas jače, čas slabije, stezao srce. Znao je dobro, da ima još vrlo malo od života. To što se, trenutno, dobro osećao, mogao je da zahvali svojoj gvozdenoj volji, koja ga je održavala.

Njegov svež izgled, pored podmukle bolesti koja se razvijala u grudima, delovao je zloslutno.

Nekadašnji lekar iz Bostona Holidej znao je to vrlo dobro.

Kada su sada prešli preko ulice i skrenuli u uličicu, na čijem kraju je živio kovač, maršal baci jedan ispitivački pogled sa strane na kockarev profil. Bilo je to plemenito oblikovano, aristokratsko lice čoveka, i delovalo je mudro i puno energije — kao nekada.

— Ol rajt, Dok, jašimo u planinu, u kamp Moreno.

•
•

Bio je to dug put od Šošona do u visoke planine, do napuštenog kampa drvoseča, gde se, na osnovu maršalove sumnje, sklonilo devetnaest „ljudi sa vešalima“ pošto su pobjegli iz Larinka Sitijsa.

Bila je noć kada su stigli do visoravni na čijoj severnoj strani se nalazio kamp, okružen jakom ogrodom.

Oba jahača zaustaviše se na ivici šume i pogledaše u tamni zid od drveta, sa kapijom u sredini.

Izgledao je potpuno miran i napušten, ovaj kamp Moreno.

Odjednom dopreše glasovi preko ograde, ka visoravni. Ljudski glasovi.

Bilo je neshvatljivo, ali, unutra, u logoru su pevali!

Njih dvojica kretali su se laganim kasom prema ulazu.

Na jedno dvadeset koraka od ulaza izvadi maršal, obuzet iznenadnim nadahnućem, iz tašne na sedlu jednu kapuljaču, koju je našao dole, na obali Grinvater jezera, pored leša upravnika Seskateve. Bila je to kapuljača sa vrhom, koja je ličila tačno na onu koju je nosio voda

„ljudi sa vešalima“. Gornji kraj bio je natopljen u crnu boju, znak, koji je obeležavao vođu bande.

Da je bio dan, bez daljnog, od upućenih, prevara bi bila otkrivena, pošto je kapuljača velikog vođe, sa vrhom, bila najverovatnije snabdevena i nekim drugim detaljima, ali sada, u noći, to je bilo sporedno.

Kockar je sve to posmatrao sa čuđenjem. On pritera svog konja pored maršalovog ridana i upita: — A šta ćete da uradite ako je on unutra?

— To bi mogao da bude jedan interesantan susret, — reče čovek iz Misurija.

— Da, to će biti sigurno, — odgovori kockar.

Maršal izvadi vinčesterku iz korica i sa cevi lupi po tvrdim daskama na vratima.

Nije dugo potrajalo, kada se unutra otvori jedno prozorče i nečiji kreštavi glas viknu:

— Ko je tamo?

— Otvori, — procedi maršal poluglasno kroz zube, tačno na način, kako je običavao da govori vođa „ljudi sa vešalima“.

Munjevito se podigoše obe reze na vratima i jedno krilo otvori.

Maršal je jahao prvi, a Holidej, koji je privezao jednu sivu maramu do visine očiju, ga je sledio.

Noć nije bila toliko svetla. Mesec se beše sakrio iza jednog gustog oblaka. Pa ipak, bilo je dovoljno svetlo, da tri čoveka, koja su stajala pored kapije pomisle, da su prepoznala prvog jahača. Oni odmah zatvoriše vrata.

Jedan od njih pusti jedan jastreb-ov krik, pri čemu se otvoriše vra-

ta na prvoj baraci i jedan čovek dođe trčeći.

Zastade, dahćući, ispred maršalovog konja i raportira najozbiljnije:

— Sve je u redu, bos. Nije se ništa dogodilo. Samo jedan od naših ljudi je još u lovu. Ali uskoro treba da se vrati.

— Izvedite sve ljude napolje, — reče maršal krupnim glasom.

— O! rajt, bos!

Čovek se okrete, zviznu ostaloj dvojici i nije prošla ni jedna minuta, stajalo je osamnaest ljudi u dvorištu na snegu, ukočeno gledajući u čoveka sa kapuljačom.

— Neka uzjašu, — reče odsečnim glasom čovek iz Misurija predvodniku, koji je stajao samo nekoliko jardi pred njim.

Ovaj se okrete. — Brzo, izvedite konje, idemo!

To je trajalo samo nekoliko minuta, pošto su „ljudi sa vešalima“, kako su to navikli, držali u štali osedlane konje.

— Za mnom, — naredi maršal, podiže levu ruku i krenu napred.

Dok Holidej ostade odmah pored njega, tako da nikome nije palo na pamet da ga oslovi.

Bučnim galopom jurili su preko čvrstog smrznutog snega, ka istoku.

Vajat Erp imao je ludo smeli plan. Hteo je da bandu odvede u Piramidu. Ali zbog toga je morao da stigne u grad pre jutra. Čim bude svanulo, njegova igra biće otkrivena.

Prvu trećinu puta prešli su vrlo brzo. A tada se, odjednom, sruši

predvodnikov konj. Čovek glasno kriknu.

Vajat zadrža svog riđana i Dok Holidej takođe zaustavi svog vranca.

Jedan od bandita skliznu iz sedla i otrča do jahača koji se srušio, čiji je konj opet ustao. Čovek je stajao na zemlji.

— Šta mu je? — prožišta Vajat.

Bandit odvuče unesrećenog nekoliko koraka napred, položi ga da legne i tada priđe konju čoveka iz Misurija.

— Ne znamo, vođo, — promuca. — Ne razumem se u to. Mislim da se uganuo, ili... Vrat mu je tako kriv.

Odjednom se začu hropac jahača koji se preturio.

Vajat okrete glavu i pogleda, kroz otvore za oči, u kockara.

Ovaj klimnu glavom, skliznu iz sedla i naže se nad čovekom koji se srušio. Opipa ga. Kada se zatim uspravi, priđe maršalu i prošaputa:

— Slomio je kičmu. Mrtav je.

Čoveku se, prema tome, nije moglo više pomoći i nije bilo potrebno sada skidati masku.

Vajat naredi drugom, da ga priveže za konja.

— Zbog čega, bos? — upita čovek, koji je sjašio.

Maršal munjevito izvuče revolver iz futrole na desnoj strani i zapali oroz.

— Još jedno pitanje i ti ćeš takođe ležati pored njega.

— Ol rajt, bos, — promuca čovek i požuri da mrtvog čoveka prebaci preko sedla njegovog konja i da ga veže čvrsto laso užetom.

Čoveku iz Misurija nije odgovaralo da mrtvog čoveka ostavi tu da leži, mada je na ovaj način izbegao opasnost da sutra ujutro dođe ovamo i da ga „ljudi sa vešalima” primete.

Jahanje se nastavi, sada sa udvostručenim tempom.

Banditi su potajno među sobom psovali kroz zube, proklinjući neumoljivog čoveka, koji je sa drugim jahao pred njima, ka udaljenoj dolini.

Kada gore sa visoravni pogledaše dole u dubinu, gde je ležao grad, na istoku se pojaviše prve srebrnaste iskre novoga dana iznad planinskih vrhova.

— Napred! — dreknu maršal i silazak otpoče. Na sreću dolina, u kojoj se nalazila Piramida, bila je vrlo uska, tako da je u njoj noć još uvek vladala, što je maršalu samo olakšavalo da ostvari svoju nameru.

On odvede bandu ljudi u šerifovo dvorište i uđe u šerifovu kancelariju.

Šerif, koji izađe iz svoje spavaće sobe, bio je od strane Vajata uhvaćen i zadržan. Banditima doviknu:

— Brzo, boys, oni su pozadi u zatvoru. Izvedite ih napolje!

— Ko će da čeka napolje? — viknu jedan.

— Čekaću sam. Brzo, ulazi, ulazi.

Kada su sva osamnaestorica ušla u zatvorski hodnik, zalupi maršal teška gvozdена vrata i odskoči unazad.

Holidej, koji je morao do sada da sa revolverom pazi na šerifa, pusti ga i kada Vajat skide kapuljaču, čuvar zakona odjednom prepoznađe maršalovu priliku.

— Vajat Erp! Sotono! To ste vi!

— Da, — odgovori maršal.

Holidej skide maramu sa lica i skloni svoj revolver.

— Žao mi je, šerife, bila je mala prevara.

Preko u hodniku sa ćelijama bilo je još sve tiho.

Iznenada neko prošaputa: — Vajat Erp. Bojs, jeste li čuli? Bio je to Vajat Erp. Bojs, jeste li čuli? Bio je to Vajat Erp. Mi smo naseli jednom strahovitom triku.

I tada otpočeše da trešte revolveri. Meci su se zabijali u drveni zid spavaće sobe u svom stilu.

Vajat Erp, Dok Holidej i šerif izađoše napolje u dvorište.

— Svemogući bože! — reče šerif. — Koliko ih to ima?

— Ukupno osamnaest.

— Prokletstvo, to je najveća grupa, koja je ikada skupljena!

Ali, odmah zatim reče: — Međutim, oni su svi još naoružani.

— Žao mi je, šerife, nisam mogao još i da ih razoružam, — objasni Vajat, smešeći se.

— Ali, kako ćemo im se približiti, kada su naoružani?

— Ništa prostije nego to. Sačekajte samo.

Maršal izađe napolje u dvorište, uze jedan snop slame, obavi ga oko vila i pripali slamu. Zatim razbi sa vilom jedan uzani prozor u hodniku sa ćelijama i prinese vilu sa slamom, koja se dimila, prozoru. Kao iz nekog odžaka, pokulja dim u hodnik i iz njega se uskoro začuše psovke, prekidane kašljem.

Vajat dodade šerifu vile u ruke.

— Ostanite samo ovde.

On uhvati Doka za ruku i otrča

iza kancelarije. Nogom otvori rezu na vratima. Rešetka se otvori.

— Neka jedan za drugim izađi napolje! Ukoliko izađu odjedanput dvojica, biće ubijeni!

Prvi izađe napolje sa podignutim rukama. Holidej ga odmah razoruža.

Vajat zgrabi drugog. A tada dođe dvojica odjedanput.

Vajat udari drugog sa revolverom po glavi, odbaci ga unazad, a Holidej ih obojicu razoruža.

Kašljanje u hodniku sa ćelijama bilo je sve jače i jače.

I sada su dolazili jedan po jedan. Mada su se gurali na vratima sa rešetkama, nisu se usudili da odjedanput izađu po dvojica u kancelariju.

Stajali su tako razoružani „sivomliki” na drugoj strani kancelarije, motreni od strane Doka Holideja i šerifa, koji je već odavno mogao da odloži vile iz ruku i da dođe pored kockara, sa puškom u pripravnosti.

— Tako, momci, — naredi čovek iz Misurija, — sada opet nazad u fioku. I da lepo očistite pripremljene kaveze. Nikakve šetnje tamoamo, inače će biti olovne salate.

Napred.

Čitav džunbus nije trajao ni pet minuta, a osamnaest „ljudi sa vešalima” bili su podeljeni u tri ćelije, po šest, u zatvoru u Piramidi.

Šerif obrisa znoj sa lica i prođe rukom kroz svoju čupavu sedu kosu.

— Neka vas nosi đavo, maršale. Predstava je bila jedinstvena!

— Dobru zabavu sa bandom — reče maršal. — I pazite dobro na njih. Niko ne treba da zna, kakvi

su sve pacovi ovde u fioci. Sutra uveče ceo će tovar biti otpremljen.

— Kuda?

— Dole u Jampu. Sudija Ferguson će svršiti stvar po kratkom postupku. Cela banda biće otpremljena u Seskatevu II, gde će sledećih petnaest godina da tucaju kamen.

Potom se Vajat upozna o slučaju sa sudijom O'Nilom.

— Našli smo ga mrtvog. Ležao je dole u svojoj sobi. Bez ijedne rane.

— A njegova kćer?

— Od nje nema ni traga, ni glasa.

— Zar ona nije imala nikog poznatog u gradu? Neko od ljudi bi ipak morao da zna, gde je devojka bila.

— Ne zna niko.

*
**

Okolo devet časova pre podne maršal je saznao, da je Dženi O'Nil bila u prijateljskim odnosima sa krojačicom En Florestan.

Kada je pronašao malu kuću na severnoj strani grada, niko mu nije otvorio. Kucao je više puta na vrata i na kraju čuo je tihe korake u hodniku.

— Mis Florestan, mogu li sa vama za jedan trenutak da razgovaram?

— Ko je to? — začu se drhtavi ženski glas.

— Ja sam, Erp.

Za trenutak bilo je tiho. A potom začu se tihi glas: — Vajat Erp?

— Da.

— To nije istina.

— Onda idite na prozor! Onda me možete videti.

Pola minuta kasnije prozor se otvori i lice, belo kao kreč, sa očima crvenim od plača, se pojavi. — Maršale!

Ženina glava odmah nestade; vrata se otvoriše.

Drhteći celim telom, stajala je En Florestan pred Vajatom Erpom, pritiskujući obe ruke na srce.

— Bilo je strašno, mister Erp! Strašno...

Dok Holidej, koji je po običaju čekao iza kuće, prođe kroz dvorište do kuhinjskih vrata, gde ga maršal ugleda da stoji.

— Dozvoljavate li, mis, hteo bih da pustim Doka da uđe unutra.

Vajat prođe pored nje kroz kuhinju i pusti kockara u kuću. Zatim začu za sobom tupi udarac, okrete se i vide da je žena ležala u hodniku.

Holidej požuri pored njega, kleče kraj En Florestan i položi je na leđa.

— Obična nesvestica.

Potrajalo je nekoliko sekundi, dok je oštar miris amonijaka, koji je Dok stavio ženi ispod nosa, delovao.

En Florestan otvori oči. I kada se, zaista, beše uverila da su to bili maršal i Dok Holidej, obavesti ih o svemu što je u gradu o tome prećutala.

Oba čoveka gledala su jedan drugog utučeno.

Uspeo je, dakle, opet da im se izmiglji, sivi vuk iz planina! Verovatno da mu nikakve teškoće nisu pričinjavali teški prolazi kroz planinske krajeve i visoki sneg, kao ni vremenske prilike. Mora da je bio čovek skrojen od najtvrdjeg drveta.

— Čovek kao Ajk Klanton. —

Dok Holidej je to rekao, kada je stajao kraj prozora i gledao napo-
lje na ulicu. Stajao je sada otpri-
like na istom mestu, na kojem je
stajao i nemilosrdni vođa bande,
kada je tukao Dženi O'Nil.

I po ko zna koji put, obuzimala
je dvojicu prijatelja sa zapada is-
ta misao: Nije li nekadašnji Tomb-
stonski vođa bande, Isak Džozef
Klanton, bio vođa „ljudi sa veša-
lima”? Nije li on doveo bandu ov-
de gore u planine, kako bi je pre-
ko Šošona na Traperskom jezeru,
preko Jampe, Piramide, Larinka Si-
tija, prebacio u kamp Moreno?

Mnogo je stvari ukazivalo na to
da je tako. Pre svega bio je to čov-
jek koga je Dok Holidej, one vra-
tolomne večeri u Larinka Sijiju,
video gde stoji na ulazu u krčmu,
koji je toliko bio sličan Tombston-
skom rančeru, da čovek nije mo-
gao da ih razlikuje.

To mora da je ipak bila đavol-
ska slučajnost, da je baš čovek, ko-
ji je vodio ozloglašenu bandu
„sivih maski”, bio tako frapantno
sličan sa onim, već legendarnim vo-
dom bande, čije ime i danas, kao
duh kruži zapadnim državama!

Bila je to, zaista, jedna đavol-
ska igra.

Ali, da je Ajk Klanton bio big
bos, veliki vođa „sivolikih”, dva
prijatelja iz Dodža nisu bila još
sasvim ubeđena.

*
* *

Kuda su banditi odveli Dženi
O'Nil?

U Piramidi nije bilo nikoga koji

bi, dvojici drugova sa zapada, mo-
gao da odgovori na ovo pitanje.

Odmah posle ručka napustiše oni
grad, pošto su se rastali od svojih
prijatelja. Jahali su dolinom, pre-
ma Jampi. Bilo je već mračno, ka-
da su stigli u nešto veći grad.

Nisu hteli da idu glavnom uli-
com, već jednom koja je bila para-
lelna sa njom, i uvedoše svoje ko-
nje u poštansko dvorište.

Maršal zakuca na vrata.

Jedan od činovnika otvori. Ka-
da je prepoznao čoveka iz Misurija,
htede od radosti da uzvikne nje-
govo ime. Ali, primetio je da je
maršal stavio prst na usta.

— Ima li nešto za mene, Bili?

Činovnik klimnu glavom. — Da,
jedan trenutak, maršale. Jedno pi-
smo.

Momak otrča nazad u kancelari-
ju i donese pismo, koje pruži čove-
ku iz Misurija.

Vajat ga odmah otvori pri svet-
losti vrata i prelete nekoliko re-
dova, napisanih ostrim rukopisom
sa crnim mastilom:

„Erpe! Pustite Kapučina — pa
ćete dobiti devojkicu nazad. Očeku-
jem vaš odgovor za tri dana ovde
na pošti”.

Ispod toga stajao je poznati tro-
ugao.

Vajat savi pismo i gurnu ga u
džep, klimnu glavom momku i pro-
šaputa:

— Ne treba niko da zna, da sam
ja bio u gradu.

— Ol rajt, mister.

I dalje su izbegavali glavnu uli-
cu, tako da iz tog razloga nisu mo-
gli da svrate kod svojih poznanika.

— Svojevremeno sam dole, u
maloj ulici, koja vodi ka šumi, pro-

našao jedan mali pansion — reče kockar. — Možda bismo mogli tamo da se smestimo.

Oni potražiše ulicu i nađoše kuću. Bila je to mala, uzana, dvospratna zgrada, i sa prozora pored vrata padala je slaba svetlost na ulicu.

Maršal zakuca na ulazna vrata.

Potrajalo je prilično, dok se nisu čuli koraci neke žene, kako se vuku.

Na vratima se podiže reza.

— Ko je to?

— Možemo li za jednu noć da dobijemo dve sobe?

— Dve sobe za jednu noć? Skoro da se ne isplati presvlačiti krevete. Ali da, čovek mora da uzme svaki cent. Uđite samo unutra. Nadaćmo se da neću biti takve sreće kao nedavno, kada su mi lupeži odneli čak i krevetske čaršave, a da mi ni jedan cent nisu platili.

Stara je neprekidno jadikovala dok je, sagnute glave, držeći lampu u ruci, tu stajala, pustivši oba čoveka da uđu unutra, zatim se dovuče uz stepenište i otvori dvojna sobna vrata, koja su se nalazila u kosom potkrovlju.

— Ovde! Doduše, unutra je hladno. Ali ne bismo mogli da dozvolimo sebi takav luksuz da postavimo peć. Zbog toga soba košta samo četrdeset centi. Nadam se, da vam to nije skupo.

— Ne, ne, apsolutno ne, madam — reče maršal — sasvim je udobno.

— Smatrate to udobnim? — reče stara i podiže glavu. Odjednom ispade joj lampa iz ruke. Džordžijanac beše munjevito podmetnuo svoju levu nogu, tako da se ona

nije razbila na podu. Podiže je i dodade je ženi.

Svemogućí bože! Vi ste Vajat Erp, zar ne?

— Da. A, ovo je Dok Holidej, madam. Mi smo tajno došli u grad. Pošto mi ovde na nekog čekamo, ne bismo želeli da nas neko vidi bez potrebe.

— Ah, tako je to. Nije li to opasno za mene? Mislim, neće li biti ovde kakve pucnjave? Za ime božje! U redu, znam, vi ste mnogo učinili za grad. I ja to ne zaboravljam. Ali, ja sam jedna stara žena i ovde sama živim. Četiri male sobe jedva mogu da mi nešto pomognu, jer veliki hotel, preko u glavnoj ulici, sve odnese. Ovde povremeno dođu da prenoće po neki lovci na krzna. Ja sam srećna, da oni uopšte još i dolaze. Ako bi ovde bilo neke pucnjave, u tom slučaju neće više ni oni dolaziti.

Ona bi sigurno još čitavih pola sata i dalje pričala, da joj kockar ne tutnu u ruku jedan srebrni dolar.

— Tako, gospođo, a sada siđite dole i spremite nam jedan dobar čaj. Za to biće još ekstra nekoliko centi.

— Još nekoliko centi? A dolar mogu da zadržim? Pa to je već dvadeset centi više.

— Nije važno, madam. I, za ime božje, ne stavljajte šećer u čaj.

Pošto su popili čaj, seli su u maršalovu sobu za jedan mali sto i dogovoriše se oko odgovora vođi zločinaca. Posle jedno četvrt sata doktor stavi sledeći tekst na papir:

„Predlog je neprihvatljiv. Kapučino je već u rukama viših vlasti. Sledeći proces zakazan je za 2. mart u Denveru. Vi ste pozvani”.

Maršal stavi svoje ime ispod ovih redova.

Dva prijatelja iz Dodža u početku su mislila, da bi trebalo da pristanu na predlog o razmeni. Međutim, došli su do zaključka, da bi u svakom slučaju bilo bolje, ako bi bandit stekao utisak, da žena maršalu apsolutno ništa ne znači. Pošto je sada nijednom rečju nisu spomenuli, stvarno će pobuditi tu sumnju. Zalogaj, sa kojim su računali da će moći više da privuče bandite, bio je proces protivu Kapučina.

Pismo su predali na poštu.

Upravnik pošte i njegova tri pomoćnika, kao i momak, posmatrali su svakog ko je podizao poštu, svakog ko se pojavio u pošti.

Pismo nije bilo podignuto.

Sledećeg jutra dojuri brkati upravnik pošte u mali pansion Meri Vajt i potraži maršala, da porazgovara sa njim.

Vajat, koji je upravniku pošte otkrio svoj stan, već je bio za doručkom.

— Šta je bilo, mister?

— Pismo je nestalo, maršale! — proštenja stari čovek.

Vajat odmah skoči.

— Šta je bilo?

Holidej, koji je već doručkovao, ugasi cigaretu, koju tek što je pripalio, u pepeljari i takođe ustade.

— Pismo je odnešeno, mister Erp.

— Neko je, znači, provalio u poštu?

— Ne, ne, uopšte ne. Prozori su svi čitavi. I vrata su zaključana.

— Što bismo morali tako dugo da lutamo — reče Džordžijanac. — Upravnik pošte neka dovede svoje ljude ovamo, jer mi sada, kada je dan, ne bismo smeli da idemo po

gradu. Neko od njih mora da je sklonio pismo.

Tri pomoćnika i momak dovedeni su u pansion. Svi su se kleli da uopšte nisu krivi za tako nešto.

Kada su hteli da pođu, zadrža kockar mladog službenika za rukav.

— Sačekaj još jedan trenutak, Bil. Imam još jedan nalog za tebe.

Momak se okrenu. Lice mu odjedanput preblede.

Kockar ga upitno pogleda raširenih očiju.

— Kome si dao pismo, Bil?

— Ali, Dok, ja sam...

U desnoj Džordžijančevoj ruci blesnu revolver.

Momak kao skamenjen pogleda u teško oružje.

— Ja... ja...

— Kome si pismo predao? — upita Holidej poluglasno.

— Čoveku sa maskom...

— Kada?

— Juče uveče...

— Gde je bio?

— U blizini planinskog hotela.

— Kako je izgledao?

— Bio je vrlo visok, imao je široka ramena...

— Njegovo lice?

— Ne, to ne mogu da opišem. Nosio je masku.

— Masku?

— Pa, da, imao je sivu maramu preko lica. Ja sam drhtao, a on je zahtevao od mene da mu donesem pismo.

— Je li došao sa tobom?

— Ne znam to. Bio je uvek negde iza mene.

— Imaš li ti ključeve od kancelarije?

— Ne, prošao sam kroz prozor.

Znam i to, da je držao uperen revolver u mene, sve dok sam bio u kancelariji. Doneo sam pismo i predao mu ga.

— I? Da li ti je nešto za to dao?

Momak saže glavu i promuća, pocrvenevši. — Jedan šamar.

— Ispravno.

Vajat dohvati momka i privuče ga k sebi.

— Slušaj dobro, Bili. Upustio se se u jednu vrlo glupu stvar. Znaš šta ti za to sleduje. Ali, još jedanput ću zatvoriti oči ako budeš učinio ono što ti budem rekao. Sada ćemo ti dati jedno pismo, koje ćeš uvek nositi sa sobom. I kada budeš sreo tog čoveka, daćeš mu to pismo. Je li jasno?

— Da učiniću. Ali, ne verujem da ću ga još jedanput da vidim.

— Otvori dobro oči.

Bilo je istog dana uveče oko deset sati, kada je momak potražio pansion. Oba čoveka bila su zauzeta u štali, stavljajući novu potkovicu Holidejevom konju.

Vajat, koji je ranije radio kao kovač na jednom teksaškom ranču, naročito se dobro razumevao u taj posao. Taman beše stavio usijanu potkovicu na konjsko kopito, dok ga je dim štipao za oči, kada se otvori kapija u dvorištu i na njoj se pojavi poštanski službenik.

— Mister Erp!

— Ne deri se toliko, klipane! — reče mu kockar zapovedničkim tonom.

Holidej uze pismo, koje je momak držao u ruci.

„Za Vajata Erpa” — pisalo je na njemu.

Maršal skide omot i pročitao pis-

mo, koje je bilo napisano istim rukopisom kao i prvo:

„Maršale, ukoliko Kapučino umre — umreće i žena takođe. A ja vam se kunem da će, Tombston, Šošon, Jampa i Piramida, biti u plamenu”.

Na kraju je stajao opet trougao.

Vajat pruži kockaru pismo i pogleda službenika.

— Ko ti je dao pismo?

— Dolazio sam iz male Vater ulice, kada me je iznenada neko uvukao u jednu kapiju. Jedan mi je stavio ruku na usta i stavio mi pismo u džep. Kada sam dobio vazduha, prošaputao sam: — I, ja, takođe, imam jedno pismo. Čovek je već bio krenuo, ali se vrati. Držao je revolver u ruci i zapeo oroz. Pružio sam mu vaše pismo.

— Da li si ga sada možda bolje video?

— Ne. Izgledao je isto. Opet je imao sivu maramu na licu.

— Da li bi ga po danu poznao?

— Ne verujem. To ne bih mogao da kažem. Možda. Ali...

— Dobro je.

Holidej izvadi jedan srebrni dolar iz džepa i pruži ga momku.

— Evo, boj, i ako bude opet nešto tražio od tebe, onda ćeš mu reći, da 2. marta, prilikom procesa protivu Kapučina, čekamo na njega.

Službenik klimnu glavom i nestade.

— Do 2. marta ima još dosta — reče maršal. — Imam osećaj da bismo mogli sada da napustimo grad.

— U svakom slučaju nitkov se sada ovde samo zadržava da bi nas ucenjivao, a ne uzima uopšte u obzir to, da mi sa Kapučinom nema-

mo više nikakve veze. Od njega nećemo ni mi ni u kom slučaju, saznati gde je odveo ženu. Ništa nam drugo ne preostaje, nego da je potražimo, kao svojevremeno Džudi.

Platiše ono što su bili dužni i oprostiše se od žene. Izvedoše svoje konje iz štale i povedoše ih na ulicu.

Za sada nisu sačinili nikakav plan. Mučio ih je obojicu strah za ženu. To nisu hteli jedan drugome ni da priznaju. Vajat Erp ništa nije rekao, jer se bojao da mu se kockar ne naruga, a Džordžijanac i bez toga, nije ni jednom rečju ništa spomenuo.

Gde bi mogli da traže Dženi O'Nil? Kuda je vođa zločinaca odveo devojkicu? Ili, još bolje: kome je naredio da je odvede? Jer, najverovatnije nije on ni pokušavao da je tako daleko negde prati, inače sada ne bi mogao da bude u gradu.

— Neka đavo nosi ovu Jampu — gundao je kockar. — Grad je tako mali, a izgleda kao Njujork, kada čovek treba da nađe jednog lupeža.

Svoje konje vodili su za sobom i išli duž glavne ulice.

Neposredno pred raskrsnicom, čovek iz Misurija, koji je išao prvi, zastade.

Holidej pusti dizgine svog konja i priđe maršalu.

— Kladim se, da ona nije u gradu.

— Naravno da nije. On je naredio da je odvedu.

— Ali, kuda? To je pitanje.

Za trenutak učutaše obojica.

Sa gornje strane dolazila su, škripeći po jako zamrznutom snegu, u glavnu ulicu jedna kola sa cirkom. Nekoliko jahača ušlo je sa ju-

žne strane u ulicu, zaustavivši se pred jednom krčmom u koju uđoše, galameći.

Ljudi su stalno silazili sa verandi, prelazili preko raskrsnice i peli se na druge verande. Staro i mlado. Neka mačka protrča tamo-amo po ulici, a potom, priđe neki veliki pas i stade ispred njih dvojice, mašući repom, pre nego što, cvileći, ode dalje.

— Zar nismo rekli da ćemo da idemo? — reče kockar.

Maršal klimnu glavom. — Da, da, odmah. Samo još jedan trenutak.

Bilo je sasvim jasno, da vođa bande nije sakrio ženu ovde u gradu, a takođe, ni gore u Piramidi. Dalje, bili su sigurni, da je nije opet poslao gore prema zapadu u planine.

Kamp Moreno bio je likvidiran. Ma koliko da su dvojica iz Dodža pažljivo postupala prilikom transportovanja osamnaest zarobljenika, bili su ubeđeni, da je vođa bande to odavno nanjušio. Izgleda da uopšte nije obuzet time, da oslobodi zarobljenike u Piramidi, inače se ne bi zadržavao ovde u Jampi.

Kuda je, prema tome, naredio da odvedu Dženi O'Nil?

Dole na jug sigurno ne. Tamo se na kraju široke doline nalazio Šon. Isto tako nije ni prema severu, jer su se tamo nalazile neprohodne, visoke planine, koje su paralelne, preko kojih se nije moglo preći. Ostao je samo jedan pravac istok.

Međutim, i to je bila planinska oblast, vrlo teško prohodna, kada se imao u vidu sneg. Iza doline, koja se od Piramide pružala prema istoku, nalazila se ogromna visoravan, koja se ka severu prostirala

do Sulfura i ka jugu dole u bregovima Vind rivera. Na krajnjem istoku bila je zaokružena pograničnim planinskim vencima.

Da li je zločinac otpremio ženu u ovu oblast? Gde bi mogao tamo da ima neko skrovište?

Na ovo pitanje niko nije mogao da im odgovori. Bilo je samo jedno: oni su morali to skrovište da traže! A to je bio težak zadatak, i zahtevao je mnogo vremena.

— Dakle, jašimo li? — upita čovek iz Džordžije.

— Da. — Ali, maršal nije mogao da se pomeri sa mesta.

Holidej ga pogleda začuđeno, ali ne reče ništa.

Vajat je razmišljao: Momak mu je ispričao, da je on stanovao preko u ulici iza planinskog hotela, u trećoj kući sa leve strane. Kada je on, prema tome, od pošte išao kući, morao je ovuda da prođe. Verovatno negde iza raskrsnice, da pređe glavnu ulicu i da priđe planinskom hotelu, koji se nalazio ukoso prekoputa. Ulica u kojoj je stanovao, bila je, možda, sto ili sto deset jardi udaljena od mesta na kome su dva prijatelja iz Dodža stajala.

Čovek iz Misurija posmatrao je, kao opčinjen, preko veliki planinski hotel. Bilo je to dvospratno, bogato, pompezno zdanje, koje se moglo retko da sretne u ovakvim malim planinskim mestima. Veranda je bila široka i prekrivena jakim krovom. Stubovi su bili dvostruki i pri dnu su bili povezani, u visini ruku, poprečnom ogradom.

Nije li veliki vođa uvek imao nekakvu čudnu, naročitu naklonost prema hotelima? — razmišljao je čovek iz Misurija.

— Odmah se vraćam — prošapu-

ta on Džordžijancu i pređe preko ulice. Kockar ga primeti kako uđe na kapiju dvorišta planinskog hotela.

Maršal za trenutak zastade iza kapije i pogleda u dvorište.

Kada mu se oči naviknuše na mrak, koji je ovde vladao, otšunja se odmah pored zida kuće, do stepeništa, koje je sa šest stepenika vodilo do kućnih vrata.

Ova vrata stajala su malo otvorena.

Vajat se pope uz stepenice. Galama iz krčme dopre do njega i izmeša se sa šumovima koji su dopirali iz kuhinje, koja se nalazila sa desne strane prema dvorištu.

Uđe u hodnik kuće i pođe lagano napred. Vrata od kuhinje bila su samo pritvorena. Vajat produži pored stepeništa, koja su vodila levo na gornji sprat, zastade za trenutak i oštro pogleda na jedna vrata, koja su vodila u nekakvu sporednu prostoriju, verovatno privatnu sobu ljudi iz saluna.

Krenu lagano dalje ka širokim vratima, koja su vodila u krčmu i na kojima se, na gornjem delu, beše nalazio jedan mali prozor, navučen zavesom.

Sa tog prozora mogao je da vidi skoro celu krčmu. U restoranu je bilo vrlo živo. Za šankom je radilo dvoje, a jedan čovek i jedna starija žena su raznosili piće po stolovima, pri čemu su imali prilično posla.

Maršal je prilično vremena utrošio posmatrajući, ali je ipak morao da ustanovi, da je video mnogima leđa, dok se nije uverio, da onaj koga je tražio, nije među prisutnima u krčmi.

Naravno, mogao je sada da otvo-

ri vrata i da uđe u krčmu. Međutim, na taj način bi izazvao takvu galamu i buku, da ne bi bio u mogućnosti da se, tako brzo, odatle izvuče. Ljudi u Jampi su ga voleli, na kraju, bili su mu za mnogo šta zahvalni. Ali do sada nije niko znao, da se on ovoga momenta nalazi u gradu.

U tom trenutku učini mu se, kao da je čuo nekakav šum za sobom. Okrete se i primeti, kako se vrata na sporednoj prostoriji, pored koje je maločas prošao, brzo zatvorile.

On brzo izađe iz hodnika u dvorište, sađe se ispod kuhinjskog prozora i ode iza ugla kuće. Jedna prilično visoka ograda preprečavala mu je put. Izdiže se i preskoči preko. Tada ugleda prozor, koji mora da je pripadao prostoriji u kojoj su se maločas vrata u hodniku zatvorila.

Bilo je mračno.

Vajat primeti da je prozor bio čvrsto zatvoren.

On se pribi uz zid od kuće i pažljivo oslušnu. Međutim iz krčme je dopirala galama, kao i lupa posuđa i pribora za jelo iz kuhinje, tako da nije mogao ništa drugo da čuje.

Šta je tražio on ovde? Zbog čega je baš morao ovde da bude čovek, koga je on tražio? Kako je mogao da dođe u jednu privatnu sobu, u kojoj nije imao ništa da traži?

Vajat se vrati nazad, prođe pored kuhinjskog prozora i kada je hteo da prođe pored kućnih vrata, ugleda da su, pozadi u hodniku, vrata na sobi bila otvorena.

Ni sam kasnije nije mogao da kaže šta ga je nateralo da se još jedanput vrati u kuću.

Maršal uđe ponovo u hodnik i brzim koracima dođe do sobe. Kada je stigao do nje, zastade kao ukopan.

Nije bilo ni celih šest jardi od njega, kada primeti preko, ispred prozora, kako stoji jedan čovek. Bio je visok, širokih ramena i na glavi je imao kapuljaču, koja mu je dopirala do ramena, a čiji je vrh bio crn.

Voda „ljudi sa vešalima“!

Na šest jardi od njega stajao je čovek, koga je već mesecima jurio, sa okrenutim leđima, kao da je kroz prozor gledao u tamni vrt. Mora da nije, usled galame, koja je dopirala iz krčme, uopšte čuo korake čoveka iz Misurija.

Kao opčinjen stajao je maršal na pragu i ukočeno gledao u leđa bandita.

Prividenje! Ne! Ipak se, dakle, nije prevario. Tu je stajao čovek, kome je mogao da zahvali za sve svoje napore i daleke puteve. Zbog njega je maršal, već bezbroj puta do sada, svoj život izložio opasnosti. A sada mu je on stajao nadohvat ruke!

Maršal još nije mogao da dođe k sebi. Da li je zaista već na cilju? Da li je divlji lov za šefom maskiranih ljudi, ovde u jednoj sporednoj prostoriji u krčmi, u jednom zabačenom planinskom mestu, završen?

To mora da je ipak bilo prividenje! Ovaj čovek, koga je stotinama puta zamišljao kako, kao senka, pored njega, kao neka utvara jaši kroz preriju, koji je sve, što je do danas učinio, do poslednjeg predviđeo, koji je uvek, u svakoj situaciji, pronalazio izlaz!

Ova slučajnost nije izgledala maršalu samo neverovatna, već isto tako i opasna.

Da puca? Ne, nikada Vajat Erp nije bio u stanju, da nekome puca u leđa. Pa, čak kada mu je bilo najteže.

Ali, sa druge strane ipak nije smeo ništa više da rizikuje! Ovaj čovek je, na kraju, bio opšta opasnost.

Od kada se maršal pojavio na vratima od sobe, jedva da su prošle dve sekunde.

Vajat pokuca prstom leve ruke na vrata.

Čovek se ne okrete. On se čak i ne trže. Umesto toga, sa prozora se začu njegov šištavi glas:

— Šta je bilo?

Kada mu niko ne odgovori, on okrete glavu.

Ugleda prema svetlosti hodnika na vratima nezaboravnu priliku maršala.

Zatim se potpuno okrete, stade raširenih nogu i podboči se rukama, na kojima su bile rukavice od jelenske kože.

Ajk Klanton! — prođe kroz glavu čoveka iz Misurija. Isak Džozef Klanton — niko drugi nije stajao pred njim. Dakle, bio je to, tako dugo traženi „Big Bos” tajnog saveza! Ili, možda to nije bio on?

Ovo pitanje mučilo je maršala, može se reći, skoro fizički.

Više nije bilo nikakvog izlaza za vođu bande. Teški prozor bio je zatvoren, i ukoliko bi on skočio da ga otvori, maršal bi ga uhvatio. A onda tu su bila još samo vrata, a, njih je zaprečavao veliki crni vuk iz Dodž Sitija, svojom herkulovskom pojavom.

Prošle su dve, tri sekunde, otkako se čovek sa maskom okrenuo.

Ogromna napregnutost postojala je između dva čoveka. Svako od njih je razmišljao, šta će drugi sada da učini?

Vajat pogleda u oči bandita, koje su sevale ispod oba otvora na maski.

Čovek iz Misurija tada odjednom progovori i metalni zvuk njegovog glasa prodre do ušiju bandita:

— Dobro je da smo se sreli, maskirani čoveče. Dolazim zbog Kapučina.

Čovek pod maskom za sekundu bio je kao oduzet, tako ledenim glasom. Da, bio je to zaista vođa strašne bande, koji je stajao pred svojim najvećim neprijateljem.

Odjednom njegova se desna ruka podiže uvis.

Međutim u levoj ruci maršala zablista već teški „bentlajn-specijal” revolver, kalibra četrdeset četiri.

Zločinac je još uvek držao desnu ruku visoko podignutu, a sada je pusti da lagano padne.

— Podignite obe ruke uvis! — zapovedi maršal.

Međutim, čovek pod maskom nije ni pomišljao, da postupi po ovoj zapovesti.

Kako je mogao i da pomisli čovek iz Misurija da je podignuta ruka bandita bio znak kojom je banditu koji se nalazio u susednom dvorištu na straži, stavljeno do znanja da dođe.

Bio je to krivonogi melez Jošua Kalagan, bandit, koji je na svome rabošu imao više razbojničkih dela, nego što se to moglo da prebroji.

On odmah skoči preko ograde u

dvorište planinskog hotela i potrča prema ulazu. Još kod otvorenih vrata ugleda rame i desnu maršalovu ruku.

Kalagan izu čizme i prišunja se na vrhovima prstiju, kao neka mačka, pognuto napred. Kod kuhinjskih vrata htjede skoro da zastane, jer je jedna od žena imala nameru da izađe napolje, ali nešto je bila zabravila i sa vrata se vratila nazad.

Kalagan se šunjaao dalje. Ne bi mu nikada pošlo za rukom da se neprimećen privuče maršalu iza leđa, da nije galama u krčmi postajala još veća, jer je i treskanje jednog raštimovanog muzičkog automata povećavala buku.

Nijedan glas nije pustio od sebe čovek sa maskom. Kada ga je maršal ponovo opomenuo, on je konačno podigao ruke u visinu ramena. Međutim, ne pomeri se sa mesta.

Lasici Kalaganu, kako su ga još zvali, nije bilo potrebno ni devet sekundi, da pređe svoj put.

Bio je možda udaljen još četiri jarde od vrata, kada odjednom ču plas čoveka, koji je stajao na vratima.

— Hajde, dođite! — naredi maršal maskiranom čoveku.

Kalagan se trže, kao da ga je neko bičem ošinio. Odskoči na drugu stranu hodnika i htjede da pobegne u dvorište, ali stade, okrete se u paničnom strahu, istrže revolver iz futrole i ispali jedan metak u čoveka na vratima.

Vođa bande primeti, kako metak pogodi maršala u glavu, a zatim ugleda, kako se teško telo Vajata Erpa, po dužini, sruši na debele daske na podu.

Tri sekunde ukočeno je gledao, kao opčinjen, beživotno telo čoveka na podu. Zatim se kao mačka brzo okrete, dohvati prozor obema rukama, podiže ga i iskoči napolje.

Nije bio toliko glup da beži kroz hodnik.

*
* *

Pošto je ispaliio metak, Kalagan se zadrža još za jedan trenutak i pogleda u telo čoveka iz Misurija, a potom se okrete.

Napred na vratima pojavi se u istom trenutku prilika jednog čoveka. Visok, vitak, u crnom odelu. Lice mu je bilo bleđo-mrko i oštarih crta, sa kojeg je posmatrao par ledeno plavih očiju, koje se odmah ustremiše na rošavo lice „čoveka sa vešalima” Kalagana.

— Do đavola! Dok Holidej! — otrže se „čoveku sa vešalima”. On uperi revolver napred. Još nije uspeo ni da povuče okidač, kada ga pogodi munjevito izvučeni kockarev revolver, cimnu mu desnu nadlakticu nazad i istrže oružje iz ruku.

Holidej se stvori kod njega, tresnu ga revolverom po glavi i onesvešćenog gurnu u stranu. Džordžijanac je već stajao na vratima i ugleda maršala kako leži preko praga.

U tri skoka dođe do prozora, ali se odmah vrati nazad, naže iznad maršala i upali šibicu.

Nije potrajalo dugo, a Vajat Erp otvori oči, uhvati se desnom rukom za potiljak i prostenja:

— Prokletstvo — šta se dogodilo?

Ugleda pri svetlosti šibice, koje se već gasila, kockarevo lice pored sebe.

Holidej je držao u ruci jednu malu, lagano povijenu, metalnu pločicu, koju pruži maršalu.

— Evo, lepa mala stvarčica, opet se iskrivila.

Maršal je već godinama nosio pozadi na šeširu jednu metalnu pločicu, koja ga je do sada vrlo često spašavala. Skoro je staru pločicu bacio i zamenio je novom.

Ona je odbila metak, koji je skliznuo u stranu.

„Čovek sa vešalima”, Kalagan, nišanio je tačno u maršalovu glavu — da nije bilo metalne pločice, Dok Holidej bi našao maršala mrtvog.

Maršal je ukočeno gledao u podignuti prozor.

— Tu je stajao.

— Ko?

— On — odgovori maršal.

Holidej napuni ispucani metak, uspravi se i dođe do prozora.

— On nije davno otišao. — Izaćiću napolje, jer inače ćemo kasnije imati četiri konja, umesto dva.

Vajat se uspravi.

Tek sada, pojaviše se nekoliko žena iz kuhinje i dva muškarca iz krčme, koji su čuli pucnje. Jedan od njih odmah prepoznađe maršala.

— Grom i pakao. Vajat Erp! Maršale, odakle vi ovde? Šta se dogodilo, za ime božije.

Vajat se probi između ljudi do dvorišta, uze punu šaku snega i protrlja se sa njim iznad potiljka.

Zatim izađe iz dvorišta, kako ljudima, koji su kuljali na vratima, ne bi morao da odgovara, izgubi se gore u ulici, pope u sedlo već pripremljenog konja i kasom, iza

kockara, krenu ka istoku iz grada.

Glava ga je bolela i tupi bol dopirao mu je do slepoočnica. Ali, to će brzo da prođe. Ono što nije moglo brzo da prođe, bio je bes što je promašio.

Opet je za dlaku uspeo da mu pobegne! A verovao je, da ga već ima sigurno u rukama. Ali, ukoliko je više mislio o onome što se dogodilo, utoliko mu je bilo jasnije, da ipak nije ništa pogrešno uradio.

Sve se odigralo za nekoliko sekundi. On nije mogao čoveka jednostavno da ubije. A da je poleteo na njega da bi ga savladao, izložio bi se opasnosti, da ga drugi ne ubije. Jednu jedinu stvar čovek iz Misurija beše zaboravio: naime, da je vođa zločinačke bande morao da ima za sobom jednog čuvara. A njega Vajat, usled galame, iz krčme, nije mogao da čuje.

Holidej, koji je jahao pored njega, posle izvesnog vremena izvadi kutiju iz džepa, da bi pripalio jednu od svojih omiljenih dugih ruskih cigareta, rekavši pri tom:

— Nema nikakve svrhe, da sebi prebacujete. Niste imali sreće. Momak se odjednom pojavio iza vas i odmah pucao. On je u svakom slučaju podmiren. Taj neće više da uzme revolver u ruke.

— To je da čovek pobesni, Dok — gundao je maršal. — Skoro sam ga imao u svojim rukama. Jedva da je bio pet ili šest jardi ispred mene! Ja sam ga prepao. Bio je iznenađen, potpuno iznenađen.

— Kako ste uopšte došli na ideju, da bi on mogao tu da se zadrži?

— Ni sam ne znam. Odjednom

sam imao osećaj, da bi morao preko da odem.

— Da, da, znam. Ponekad neko me može stvarno da bude neprijatno od Vašeg šestog čula. Vi ste predosećali, da je on tu. A, pritom ipak nije bilo nikakve osnove da se veruje, da se on može da krije u toj kući.

— On se nije krio, Dok. On je sasvim komotno stajao u jednoj, potpuno mračnoj sobi, i gledao kroz prozor. I, sada mi je jasno, da je onaj drugi, koga ste uklonili, vrebao negde u susednom dvorištu i da je od njega dobio znak. Ah! — Vajat se udari dlanom po čelu i trže se, kao da mu je neki snažan bol prošao kroz glavu i leđa.

— Sada mi je jasno! Kada je on podigao ruku, drugome je dao znak. Ovaj je morao da vidi njega na prozoru prema svetlosti, koja je dolazila iz hodnika. Da čovek pobesni! Čovek nikada ne može sve da nauči. Mislim da neću sebi moći da oprostim, što mi je ovaj lupež uspeo da umakne. Pretpostavljam, da bismo mi sebi uštedeli ogroman trud da nam je uspeo da ga likvidiramo. Putovanja, napore i borbe.

Ćuteći su jahali prema istoku u planine, koje su se lagano spuštale prema ravnici.

*
* *

Ono što su oni nameravali, nije bilo, ni više ni manje, nego traženje igle u plastu sena. Gde je veliki vođa „ljudi sa vešalima” odveo mladu Dženi O’Nil? Planine su ovde nudile stotine mogućnosti da se sakrije jedna zarobljenica. Vođi

je, na primer, bilo dovoljno da da nalog samo dvojici svojih ljudi, da zarobljenicu odvedu u neki od stenovitih klanaca, u kojem se nalazi nekakva niša, gde bi mogli da je sakriju. Pri tome ne bi imali ništa drugo da rade nego samo da je čuvaju.

Ali, što je čovek iz Misurija o tome duže razmišljao, utoliko mu je manje verovatno izgledalo, da bi se lukavi bandit odlučio da ženu odvede u nekakav stenoviti klanac. Morao je uvek sa tim da računa, da će maršal da pristane na predloženu razmenu, ukoliko bi ženu video zdravu. Ali, među stenama, pri ovakom vremenu, jedva da bi ona mogla da ostane duže od tri dana živa.

Ne, „ljudi sa vešalima” morali su mladu sudijinu kćerku da sakriju u nekakvoj kući, u nekakvoj baraci ili na nekom udaljenom ranču.

Međutim, maršal nije poznavao oblast ovde oko pograničnih planina naročito dobro. On je samo jedan, jedini put prešao preko njih i to pre nekoliko godina, u proleće. Tada je on krenuo pravim putem, radi popodnevne šetnje, koji je vodio preko visoravni.

Sećao se sasvim dobro da tada nije video ni jednu jedinu baraku, a kamoli kakvu zgradu na ranču.

Pa ipak, „ljudi sa vešalima” mogli su samo u ovom pravcu, sa svojom zarobljenicom, da krenu. Međutim, bila je to oblast od više stotina milja u kvadratu, nepreglednih površina, obraslih žbunjem, delimično pokrivena šumom, sa kotlinama, brežuljcima, dolinama i beskrajno povezanim valovitim bregovima.

Kakav avanturistički put, kojim su

dva čoveka imala nameru da krenu! Kakav poduhvat za dva usamljena čoveka, koji treba u ovoj pustinji da traže jednu ženu.

*
* *

Pošto je čovek sa maskom skočio kroz prozor, prođe on kroz jednu baštu i skoči preko ograde u susedno dvorište. U velikim skokovima otrča do poluotvorenih vrata do ulice, pređe je, nestade u jednom dvorištu koje se nalazilo usko preko puta i na njegovom kraju gurnu vrata na jednom ambaru, pored kojih zastade i nasloni se na ledeno hladni zid od debelih dasaka.

Zabaci glavu i zatvori oči. Ruke su mu labavo visile pored tela. Disao je zamoreno.

Imao je osećaj, kao da je u poslednjem trenutku uspeo da pobegne od smrti.

Vajat Erp! Odakle se on odjedanput stvorio? Prokletstvo! Kada se herkulovski građen čovek iznenada pojavio na vratima — imao je utisak, kao da će srce da mu prestane da radi.

Međutim, vođa bande bio je čovek, izgleda, bez živaca. Uspravi se i zaboravi na strašan doživljaj, kao da je to bio neki loš san.

Prokletstvo, zar je to uopšte bilo moguće? Zar je maršal zaista malčas stajao na vratima i sa njim, čak, razgovarao?

Nebesa! Pa, Erp je mogao da ga ubije! Zbog čega nije to učinio?

Zbog čega ga je oslovio i revolver, tek onda povukao, kada je on, vođa bande, podigao ruku uvis?

A kako je tek sevnuo revolver u njegovoj ruci!

Nisu se bez osnova ljudi sa sivim maskama toliko bojali ovog čuvara zakona.

Zlikovac skide masku, zamoti je i gurnu u unutrašnji džep svog kratkog kaputa sa velikim krznanim okovratnikom.

Pipajući kroz mračni hambar, koji je, izgleda, ipak dobro poznao, stiže do jednih vratanaca, koja su vodila na slobodu.

Tri minute kasnije pojavi se u glavnoj ulici, čovek, kao i svako drugi. Stajao je u jednoj mračnoj kapiji i gledao niz ulicu. Video je kako iz dvorišta planinskog hotela vuku nekog čoveka preko u zatvor.

Bio je to „čovek sa vešalima”, Jošua Kalagan.

Skupljenim očima posmatrao je zlikovac grupicu koja je odvodila Kalagana.

Kroz stisnute zube procedi jednu psovku i okrete se.

*
* *

Baster Leklerk bio je već tri dana sa svojim ljudima i zarobljenicom na Kerijevom ranču. Ponašao se tako, kao da su Keri, sa svojim ljudima, njegovi robovi.

Već, s ranog jutra je opet došao sukob sa Kerijem i tako je istukao nekadašnjeg „Overlandovog” vozača, da je ovaj, stenjući, morao da se odvuče odatle.

Dva kauboja, Džef Kimbek i Teri Flojd, stajala su na vratima i sve

posmatrala. Međutim, nisu se usudili da napadnu bandita.

Ne samo zbog toga, što su dobro znali da je Longfild bio u blizini, ili što je Kroft bio iza njih, već zbog toga, što oni jednostavno nisu imali hrabrosti, da napadnu.

Leklerk, koji se uvek brinuo o tome, da mu se sve najlepše iznese na sto, za ručkom je toliko natovario stomak, da je postao umoran. Ali, on nije hteo da ode, da privilegne u spavaću sobu, jer nije nikome verovao, pa čak ni svojim kompanjonima. Nešto je drugo nameravao.

Klateći se, približi se vratima, iza kojih se nalazila zarobljenica.

Na straži je bio Kroft. Čučao je na tronošću pored vrata i dremuckao. Kada odjednom ugleda pred sobom Leklera, podiže se.

— Gubi se! — zafrkta na njega bandit, nalik na bika.

Kroft klimnu glavom i otkasa.

Ali, iza sledećeg ugla zastade.

Leklerk otvori vrata i ostavi ih za sobom poluotvorena, kada uđe u sobu.

Žena je stajala pod prozorom sag-nute glave. Kada je videla čoveka, koji je ušao, uhvati se, uplašena, za grlo.

Leklerk stade nasred sobe, sa rukama zavučenim u džepovima pantalona, raširenih nogu i glavom malo nakrivljenom. Odvratan osmeh zakrklja iz njegovog grla.

— Šta je, golubice, bojiš se?

— Idite! Mrzim vas! — pređe preko ženinih usana.

— Pa, ne bljuj tako visoke tonove, slatka. Nas dvoje bićemo još najbolji prijatelji.

Žena napusti mesto na kojem je stajala i sede na ivicu kreveta.

Leklerk joj tada odjednom priđe.

Žena se trže unazad.

— Samo sedi, slađana. Ja, baš, imam nameru, da sednem pored tebe. Malo sam umoran, razumeš?

Žena promuklo kriknu od straha.

Pošto su vrata stajala još uvek poluotvorena, mogao je Kroft, koji je gledao iza ugla, sve da vidi. Ali, umesto da bilo šta preduzme, kako bi pomogao nesrećnoj ženi, na njegovim prljavim ustima samo zaigra zluradi smešak.

Leklerk odjednom primeti, da je vrata ostavio otvorena. Odmah se okrete, zaključa ih i ključ gurnu u džep. Tada priđe teškim koracima gvozdenom krevetu i sa treskom leže na njega.

— Dođi ovamo, slađana, sedi malo bliže, to mnogo volim.

Žena se, smrtno preplašena, beše skupila u najudaljeniji ugao sobe i ukočenim pogledom, koji je goreo, gledala je zlikovca.

Leklerk stavi ruke pod glavu i sav umor kao da mu je odjednom nestao. Gledao je vitku ženinu priliku, koja se beše skupila u uglu između zida i ormana. Iznenada se uspravi i sede na ivicu kreveta, klateći svojim kratkim nogama, pri čemu je jezikom, naslađujući se, lizao gornju usnu. Glavu opet iskrivi na svojstveni način i upita svojim čudnovatim, neprijatnim tonom, promuklim glasom:

— Pa, slatka, zar nećeš da se predomisliš?

Žena je bila ukočena od straha, tako da nije mogla nijednu reč da izgovori.

Bandit odjednom se diže sa kreveta i stade nasred sobe. I, to je, takođe, bio njegov tipičan pokret. Mnogo brži, nego što bi čovek očekivao, da bi on mogao da učini. Stade tako, pošto izvadi ruke iz džepova jednim pokretom unazad i spusti ih da mu se klate pored tela. Kako je stajao tako, malo povijene vilice i izduženih ruku, imao je jezivu sličnost sa nekom gorilom.

Žena prodorno vrisnu od straha, tako da je vrisak odjeknuo kroz celu kuću i rančeru, koji je čučao u sobi pored nje, odseče dah.

Međutim, niko na zabačenom ranču nije pomišljao, da bi bilo šta preduzme, kako bi pomogao ženi. Ipak su svi, kao opčinjeni, pažljivo osluškivali šta se događa u sobi, u kojoj je bila zatvorenica.

Tako je došlo do toga, da niko nije ni obratio pažnju na usamljenog jahača, koji je dojahao kroz kapiju, prebacio dizgine preko prečage, popeo se na verandu i otvorio vrata od kuće, tačno u trenutku, kada je žena po drugi put kriknula.

Longfild, koji tek što je bio izašao iz kuhinje, kako bi u hodniku mogao bolje da čuje, okrete se i ukočeno pogleda čoveka, koji se pojavi na kućnim vratima.

Bio je to visoki čovek, širokih ramena i uskih bedara. Dodirnu obod svog šešira desnom rukom i reče:

— Mogu li da govorim sa rančerom?

Longfild je bio toliko zbunjen, da za momenat nije mogao ništa da odgovori.

Tada se u dnu hodnika pojavi Keri.

— Ko ste vi?

— Zovem se Flaherti.

— I šta tražite ovde?

— Ja sam kauboj i tražim posao.

— Posao? — Keri se protrlja nadlanicom po neobrijanom licu. Ukoliko je ikada nešto bilo potrebnije na ovom ranču, onda su to bili kauboji. U ovoj okolini bili su to jako traženi ljudi. Sa četvoricom se ovde nije moglo mnogo da učini. Rančeru je bio potreban dvostruko veći broj ljudi.

— Ukoliko ste vi zaista kauboj, onda bismo mogli da razgovaramo.

— Dakle, vi ste gazda? — upita visoki čovek, koji je još uvek stajao na pragu.

U tom trenutku začu se opet prodoran vrisak žene u celoj kući.

Kauboj Flaherti pođe napred.

Longfild mu se ispreči na putu. Međutim, imao je malo sreće. Jedan strahoviti udarac ivicom šake pogodi ga između glave i ramena, tako da se na mestu stropošta.

Flaherti prođe pored rančera korakom, za kojim se čuo zveket mamuza. Tada se odjednom pred njim pojavi Kroft, zdepast, plećat, opasan.

— Šta hoćete?

— Ko je to maločas viknuo? — upita kauboj.

— Leklerk — zaurla Kroft, ne okrećući se.

Vrata se tada sa treskom otvoriše i na njima se pojavi rošavi „čovek sa vešalima“, sa licem iskrivljenim od besa.

— Šta je bilo?

Kroft pokaza palcem na Flahertija.

— Evo, Keri je najmio novog čoveka.

— Šta?

Leklerk ostavi vrata za sobom otvorena, teškim koracima pođe napred, gurnu bezobzirno desnom rukom Krofta u stranu, koji se saplete preko jedne klupice i u poslednjem trenutku jedva se uhvati za sims od prozora.

„Čovek sa vešalima” stade raširenih nogu ispred Flahertija, namesti glavu kao bik i podboči se rukama o bedra, iza drški od revolvera.

— Ko ste vi?

— Ja sam Flaherti.

— I?

— Šta i? — odgovori Flaherti. — Gazda me je primio u službu kao kauboja.

— Tako, gazda.

Leklerk krenu brzo jedan korak unapred i dodirnu kauboja srednjim prstom desne ruke u grudi.

— Da se dobro razumemo, ovde sam ja gazda.

Kako je stvarno došlo do toga, niko od prisutnih nije mogao da kaže. U svakom slučaju „kauboj” je iznenada visoko podigao svoju levu ruku i pogodio pesnicom Leklerka u vrh brade.

On se zatetura unazad i sede na pod, pre nego što je postao svestan šta se odigralo.

Zakrvavljenim očima pogleda stranca.

— Kako si se usudio, prljavo đubre? — prodera se. — Samleću te!

Nakon toga skoči, da čovek ne poveruje, opet na noge i polete na protivnika.

Ovaj ga dočeka desnom rukom, kao maljem. Leklerk pokuša da izbegne udarac, ali nalete na jedan levi kroše. Potom ga pogodi jedan desni direkt i odbaci čak do simsa na prozoru, gde tresnu pored Krofta.

„Kauboj” isturi desnu nogu i protrlja ruke.

— Da, ja sam već navikao na takvu dobrodošlicu. Ima li još koga koji želi novog da proba?

Leklerk je ukočeno posmatrao zbunjenim pogledom tobožnjeg kauboja.

— Hej, izgleda mi da si prilično svojeglav momak.

Flaherti podiže ramena, pa ih spusti, uze jednu crnu cigaru iz male kožne kutije i stavi je među zube. Dok je palio šibicu o plafon i plamen pridržavao na cigaru, iskezi se.

— Da, tu imaš pravo, hvalisavče. Kako ti je ime, uostalom?

— Hvalisavac se zove Leklerk! — Bio je to Lonfild, koji je odgovorio, kada se sada pojavi pored kauboja.

Štrkljasti bandit beše iskoristio priliku da bi uklonio potajno omrznutog suparnika.

Međutim, Leklerk polete napred, polete pored Flahertija kao nekakva naduvena mešina i obori Longfilda snažnim udarcem na pod.

— Tako, — reče, stvorivši se opet pored Flahertija, — ovaj je dobio svoje. A, sada si ti na redu. Dakle, ti si kauboj.

— Da, ukoliko nemaš ništa protiv, odvratna njuško.

Leklerkovo lice dobi životinjski izraz.

— Ti, ukoliko me još jedanput nazoveš odvratnom njuškom, onda ti je karijera ovde završena, pre

nego što je i započela, je li jasno?
— U redu, ostanimo kod Leklerka.

Tobožnji Flaherti nije bio niko drugi, no Vajat Erp.

Posle višednevnog lutanja maršal je slučajno pomoću durбина otkrio sićušan trag kola. Oni se behu zadržali na jednoj uzvišici i čovek iz Misurija, kao što je to često radio, izvukao svoj durbin i pretraživao okolinu. Tom prilikom otkrio je, daleko gore ka severoistoku, mali tanak i uzan trag u predelu, koji se protezao od zapada prema istoku.

Dva „vuka” sa zapada su vrlo brzo došla do traga od kola, sledeći ga sa nadom da bi ih on mogao dovesti do nekog ranča. Trag je bio star već nekoliko dana, ali, kako je u međuvremenu sneg slabo padao, mogao je dobro da se uoči.

Na taj način su „ljudi sa vešalima” doveli svoje goniocce, nesvesno, do svoje lisičije jazbine.

Naravno, bio je to puki slučaj, ako čovek pogleda — ali, zar nije bilo dosta takvih slučajeva u životu Vajata Erpa? Međutim, verovatno je sudbina bila ta koja je čuvara zakona navela na trag zločinaca.

Pošto dvojica drugova iz Dodža nisu poznavala stanje stvari na ranču, a isto tako nisu ni znali sa koliko će ljudi ovde imati posla, odlučili su se za to, da Vajat Erp najpre sam treba da odjaši do ranča.

Bila je to vrlo smela zamisao koju je on uzeo na svoj rizik. Međutim, nije imao drugog izbora. Ukoliko bi obojica krenuli, mnogo pre bi pali u oči, jer su, na kraju, „ljudi sa vešalima” znali da su im, u planinama, oba vuka iz Dodž Siti-ja, već za petama. A kada bi videli

kockara u njegovom crnom odelu, vrlo brzo bi im proradio kliker!

Međutim, ovaj snažni, čvrsti kauboj Flaherti, nije bio ni u kom slučaju upadljiv.

Pored toga dvojica iz Dodža nisu znala, da li su došli do banditskog skloništa. Moglo je isto tako da bude, da je bilo ko sa ranča došao sa kolima iz planine. Iz tog razloga bilo je isključeno da pokušaju da napadnu ranč. To bi bilo sasvim pogrešno, jer bi Vajat Erp u tom slučaju izložio ženu najvećoj opasnosti. To nije smeo nikako da rizikuje.

Preostalo mu je, prema tome, samo put koji je tada stvarno i preduzeo. Takođe i tu je svakako postojala velika opasnost: naime sama zarobljenica! Ukoliko mu ne pođe za rukom, da zarobljenicu prethodno ne upozori, morao je da računna sa tim, da će ga ona nesvesno odati.

Stotinu puta je razmišljao, kako da postupi. Međutim, Holidej je bio u pravu, kada je rekao da Vajat treba tek na ranču da vidi, šta može da uradi.

Maršal ne bi, ni u kom slučaju, odmah prešao na delo, da ga na to nije naterao, u neku ruku, ženin poziv u pomoć.

Njegov nasrtljivi nastup imao je dva cilja: Kao prvo, morao je ženu da otrgne iz najveće opasnosti, i drugo da se predstavi kao kauboj Flaherti. Zbog toga je on svoje ime tako bučno najavio.

Nastup je od njega zahtevao više nego što je on to sam i očekivao. I niko drugi, no maršal Erp, nije mogao bolje i sjajnije da ovlada rastalom situacijom.

Jer položaj je bio više nego očajan. Leklerk je vrebao na njega, kao što puma vrebava vuka. A Longfild, koga je odmah, još na vratima dočekao jednim udarcem, stajao je isto tako uz njega, podmuklo se klibereći. Uz to i Kroft je bio tu, i stajao je naslonjen na sims od prozora. On još nije mogao da svari svoj poraz.

Za maršala nije bilo nikakve sumnje, da je Leklerk bio najgori iz bande.

Međutim, sada je morao da utvrdi, koliko se, uopšte, bandita nalazi na ranču. Da li je bilo i drugih ljudi ovde? Rančera i pravih kauboja? Da li je čovek, sa kojim je maločas razgovarao, bio član bande? Na maršala nije ostavio utisak da je bandit.

Postojala je, svakako, mogućnost, da je ovo, ovde, jedno banditsko gnezdo, kao i napušteni „Navaho Fild” ranč. Ali, na prvom mestu se postavljalo goruće pitanje: šta je bilo sa ženom? Šta su joj ovi zlikovci uradili?

Vajat beše odlučio da ovo pitanje odmah raščisti.

U istom trenutku kada je krenuo u pravcu još uvek otvorenih vrata zarobljenice, na njima se pojavi prilika žene. Primetio je da ga ona ukočeno posmatra, raširenih, svetlih očiju, kao nekakvog duha.

On se tada okrenu u stranu i ugleđa Kerija, kako se pojavljuje iza Longfilda.

— Hej, rančeru, da li sam primljen ili ne?

— Naravno da ste primljeni, Flaherti. Možete odmah da krenete na posao i da pokažete šta znate.

Cigara se ugasi.

Kako je maršal sada znao da ga je žena prepoznala i da, u tom pogledu, može da bude miran, da ga neće odati, upali ponovo šibicu u plafon.

Leklerk primeti da se žena nalazi u blizini vrata, polete napred, zalupi sa treskom vrata, izvadi ključ iz džepa i zaključa ih.

— Recite mi, rančeru, jesu li ovde svi kauboiji?

Vajat Erp tom prilikom pokaza rukom na Leklerka, Longfilda i Krofta.

— Naravno, — zakrešta Leklerk, koji se brzo okrete i uputi rančeru jedan ljutit pogled.

— Šta bismo inače mogli da budemo, nego kauboiji, čoveče? Hajde, brzo na posao! Ohajo će ti pokazati, šta imaš da radiš.

— Aha. — Vajat krenu dva koraka napred, zatim zastade, okrete se i gurnu cigaru iz jednog ugla ustiju u drugi, pri čemu sa iskezi svojim velikim belim zubima. — A ti, Leklerk, šta ćeš ti da radiš u međuvremenu? Mislim, osim onoga što se vrtiš oko žena?

Krv jurnu pobesnelom „čoveku sa vešalima” u lice, skoro do korena kose. Krenu dva koraka napred, pri čemu uvuče glavu, tako da je sada delovao kao kakav panter spreman na skok.

— Uzmi se u pamet, dugi! Ne poznaješ me, sa mnom nema šale.

— Smejaćeš se, debeli, nisam uopšte imao nameru.

Maršal izvadi cigaru iz usta i prištište je na Leklerkov pulover.

Ovaj opsova i zamahnu desnom rukom, kako bi ga, pobesneo, udario pesnicom.

Maršal munjevito podiže levu ruku, blokira udarac i gurnu Leklerka nogom, tako snažno, da ovaj posrnu kroz čitav hodnik i tresnu preko vrata.

Banditova ruka polete ka revolveru.

Međutim, u levoj maršalovoj ruci zablista već veliki šestostrani „bentlajn-special“.

— Ja bih prethodno razmislio, Leklerk. Mislim da se u ovo isto tako dobro razumem.

Vajat je jednim krajičkom oka oštro pazio na Longfilda. Međutim, ovaj se ne pomeri. Verovatno da je primetio sasvim dobro koliko je opasan bio ovaj kauboj Flaherti.

Ali ne i Leklerk. On, doduše, skloni ruku sa oružja, ali se sada opet na njemu svojstven način pognu napred, iskrivi glavu nastranu, stade, raskreči noge i podboči rukama iza drški od revolvera. Zatim prosikta:

— Proklet neka sam, ako ti ne probušim još jednu rupu na košulji, Flaherti.

Vajat spusti svoj kolt da, u obliku salta, padne u futrolu, ponovo iskezi zube i gurnu cigaru u drugi ugao usta, dok je ledenom hladnoćom, cereći se, dodao:

— Da li si ikada video nekog mrtvaca da puca, Leklerk? Ja još nisam. Mora da bude to prilično teška stvar. Tako, gazda, gde ću da nađem prijatelja Ohaja?

— Da, on je napolje u štali, Flaherti, odmah će vas uvesti u posao.

Vajat krenu dva koraka i opet zastade.

— Da li je to vaša kćer unutra, gazda?

Keri okrete glavu i uhvati jedan

upozoravajuće ljutiti Leklerkov pogled. Zatim zavrte glavom.

— Ne, ne, nije moja kćer.

— Aha, i vi ste ovoj svinji tu dali nalog da je čuva ili, možda čak i da je ubije? Hej?

— Šta se to tebe tiče, Flaherti! — prosikta Leklerk.

Vajat gurnu Longfilda, koji mu beše stao na put, u stranu i vrati se nazad. Zastade neposredno pored „čoveka sa vešalima“.

— Slušaj dobro, debeli, ja sam miroljubiv momak. Međutim, ne volim, kada mi neko stalno naklapa. Sada razgovaram sa gazdom, jesi li razumeo? Za to vreme imaš da čutiš. A, ako to hoćeš da zaboraviš, odmah ćeš oglušeti na jedno uvo.

— Kako to misliš da izvedeš? — siktao je Leklerk. — To će ti biti vrlo teško, jer ću te pre toga rasporiti.

— Prokletstvo! Onda ćeš odmah oglušeti za izvesno vreme. — Vajat zamahnu rukom i tresnu skitnicu po levom uvetu.

Leklerk se dva puta okrete oko sebe. Kada stade, uhvati se za pocrvenelo uvo, zatrese glavom, uhvati se opet za uvo i stavi mali prst u njega, kao da mu je nešto upalo u njega.

— Prokletstvo! Ja stvarno ništa ne čujem.

— Da, da, — reče čovek iz Misurija, prekrstivši ruke preko grudi i nasloni se na zid pored prozora.

— Rekao sam ti već. Trajaće to tako jedno vreme, ali možeš da budeš miran, debeli, proći će. Tako, gazda, možemo da krenemo. Ah, da, bilo je pitanje u vezi sa devojkom. O njoj se dakle, brine ovaj, ovaj debeli?

— Hm, u stvari ne, samo...

Leklerk skoči napred izobličivši se. Odjednom istrže nož iz korica da bi nâpao čoveka iz Misurija, koji je sada stajao po strani od njega i malo mu okrenuo leđa.

Maršal se brzo okrete, raspalivši ga jednim „behendom” po ruci, zatim ga zgrabi desnom rukom, kao nekakvim mengelama za gušu, tog rošavog zlikovca.

— Ti, — reče pored cigare u ustima, — ja sam miroljubiv momak, ali ponekad mi je praznik, razumeš, i tada mi dolaze smešne misli u glavu. Na primer, da na ovome lepom svetu ima dosta suvišnih ljudi. Ne mogu da se otgrnem osećaju, da si ti jedan od njih, Leklerku.

Zatim pusti razbojnika, izvadi cigaru iz usta i učini, kao da je tek sada ustanovio, da ju je maločas ugasio.

— Šteta za dobar duvan. Ovde skoro čovek da poludi.

Ponovo upali šibicu o plafon i pripali cigaru. — Ali, to ćemo odmah da sredimo; protivu noža sam u svakom slučaju. Protivu revolvera nemam ništa. To jest, ako mora da bude, možemo da izvedemo jednu malu borbu noževima. Ali, prethodno se moramo dogovoriti i u svakom slučaju utvrditi pravila. čvrsto i jasno, debela svinjska glavo?

Iz glave zločinca, koja je maločas bila crvena kao krv, kao da je izašla sva boja. Stegnutih pesnica stajao je tu, sa isturenom donjom vilicom.

— Neka sam proklet, ako te ne...

— Pazi, — opomenu ga čovek iz Misurija. — Čovek mora da vodi računa da ne govori koješta, bez velikog razloga.

Čovek iz Misurija je ljude na Kerijevom ranču, bez daljnjeg osvojio na juriš. Međutim, nije to bio samo juriš, niti nekakva providna obmana. Bio je to uporan, samouveren čovek, koji je stajao pred njima i sa gvozdenom upornošću sprovodio ono što je morao da uradi. Ali tako je morao da postupa jer su ga na to banditi prisilili. Ovakav način ophođenja nije voleo, ali je ovde na to bio prinuđen. Sa ovakvim šljamom nije se moglo drugačije postupati.

Vajat nije uopšte imao nameru da napušta kuću, pre nego što je bio siguran, da će Leklerk ostaviti ženu na miru.

— Ona, dakle, nije vaša kćer, rančeru?

— Šta ga se to uopšte tiče? — siktao je Leklerk.

Vajat se odmah okrete opet ka njemu i podiže kažiprst desne ruke.

— Mladiću, ti se opet pleteš u razgovor. Ako to još jedanput uradiš, onda ćeš dobiti tako po nosu, da tri minuta nećeš moći da se osvestiš.

Dakle, kako je bilo, ovaj nitkov treba da pazi na nju?

— Treba? — ponovi Keri. — O tome bi još moglo da se govori.

— Pa dobro, i ja nisam za to. — Munjevitim pokretom svoje desne ruke Vajat zgrabi Leklerka za desni ručni zglob, podiže mu ruku uvis i levom rukom izvadi ključeve iz zločinčeve jakne.

Leklerk steže pesnice i baci se na protivnika, kriknuvši promuklo.

Vajat ga raspali ivicom desne šake po ramenu, gurnu ga levom rukom u stranu i munjevitim pokre-

tom istrže mu oba revolvera iz futrola.

Zločinac je imao kod sebe još samo nož u koricama.

Besnim pokretom istrže nož.

Veliki šestostrani revolver bljesnu u levoj maršalovoj ruci.

— Za tebe sigurno ne bi bila nikakva šteta, rošavi lupežu — ali, za lep metak, koji stoji u cevi, svakako.

Leklerk se savlada napinjući sve svoje snage, gurnu nož u jednom pokretu u korice i prosikta:

— Da si mi odmah vratio moja dva revolvera.

— Žao mi je, Leklerk, skupljam oružje od lupeža.

— Vрати ključeve ovamo! — Leklerk krenu teškim korakom.

Vajat, koji se beše skoro okrenuo, dodirnu odjednom Longfilda po ramenu i reče:

— Ti pazi na njega, za to si mi odgovoran.

— Ovaj se ovde ponaša, kao da je nadzornik! — siktao je Leklerk.

— Nadzornik? Ti, izabrao si mi baš dobru reč. Bio sam devet godina nadzornik na jednom velikom ranču konja gore u planinama na visoravni „Vajt river“. Bila su to lepa vremena. U stvari, imam nameru da ponovo primim takav sličan posao. Kako stoji, bos, da li vam je potreban nadzornik?

— Ne...

— Kako ne?

— To jest, da. Meni je, bezuslovno, potreban nadzornik. Mi možemo o tome da govorimo, Flaherti. Moram prvo da vidim, šta znate.

Ohajo beše došao u hodnik. On je, najverovatnije, posmatrao čitavu scenu i sada reče:

— Taj zna mnogo, gazda, ja sam za to.

— Za šta? — progunda Keri.

— Da on bude nadzornik.

— To ćemo da vidimo. A sada na posao.

Vajat ne krenu.

Leklerk progunda: — Zbog čega se ovaj ne gubi?

— Idem tek kada ti budeš pošao sa mnom, mladiću.

— Ja?

Leklerk se tada uspravi. To jest, pokušao je da to učini, ali, izgledalo je to tako smešno, kao kada vrabac hoće da skoči na orla.

— Hoću nešto sada da ti kažem, Flaherti, ne dopadaš mi se.

— Ma, šta mi kažeš, rošavko. Nikada se toga ne bih setio. Ali, možeš biti miran: To je sasvim razumljivo. A sada pođi sa mnom napolje. Ako nećeš, onda ću te ja izneti napolje. Pretpostavljam da ti to ne bi činilo zadovoljstvo.

Leklerk baci pogled preko ka Longfildu, ali on je već bio došao do kućnih vrata. Takođe ni Kroft nije pomišljao da se stavi na stranu svog kompanjona. Ovaj besni kauboj Flaherti im je dobro potpratio tur.

— Ovako nešto nam je ovde zaista potrebno, — reče Ohajo, kada su došli u dvorište.

Leklerk se stvori odmah iza njega i gurnu ga u rebra.

— Da li te je neko nešto pitao?

Ohajo uvuče glavu u ramena i otkasa odatle.

Ispred ulaza u štalu zastade.

Dugi Longfild beše nešto zaostao, verujući da će mu poći za rukom da se skloni od pogleda ovog neprijatnog Flahertija. Iznenada istr-

že svoj revolver, podiže uvis i po-
vuče. Međutim, nije imao sreće, jer
je bio primećen.

Maršal beše munjevito izvukao
svoj „bentlajn-specijal” i sa revol-
verskom cevi tresnu Longfilda po
bradi.

Pogođeni se podivljalo prodera.

Još uvek je držao revolver u ruci.

Vajat skoči unazad i metak pro-
huja iznad dvorišta. Oružje je ban-
ditu ispalo iz ruke.

— A sada mi daj moj revolver
ovamo! — viknu Leklerk, jedini koji
se nije uzbudio.

— Možeš ga imati, — nasmeja se
maršal, izvuče jedan kolt iz futrole,
baci ga uvis i ispali jedan metak
iz „bentlajna” na njega. Oružje je
bilo pogođeno, poletevši još malo
dalje i pade na gomilu đubreta.

Isto se dogodi i sa drugim revol-
verom, čija je drška bila pogođena
i u vazduhu se rasprsnula.

Maršal zameni brzo ispucale met-
ke i gurnu kolt natrag u futrolu.
Još uvek je držao cigaru u zubima.
Tada pogleda Kerija.

— Zar nemate, baš ništa, da mi
kažete, rančeru?

— Ne... ne...

Ipak nije smeo da progovori, ne-
verni vozač „Overlanda”!

Savest mu je bila teško optere-
ćena. Mislio je na mrtvog šerifa i
njegovog pomoćnika, koji je ležao
pozadi u dvorištu u zemlji sa met-
kom u leđima. Sa metkom „čoveka
sa vešalima”!

On je mislio i na pismo, koje mu
je strašni vođa ove bande poslao!

Šta je koristilo, ako bi stao na
stranu ovom Flahertiju i možda po-
kušao da uz njegovu pomoć „ljude
sa vešalima” savlada? Doći će dru-

gi. Uvek novi. Oni će ga likvidirati,
neće ga pustiti na miru, dok ga ne
ubiju.

Bila je to vizija koja ga je opse-
dala. Zbog toga se on i uzdržavao
i nije činio ono, što bi najradije
učinio. Naime, da ovom divnom
momku tu, koga je surovi planinski
vetar doveo u dvorište njegovog
ranča, pomogne. Čvrsta, snažna ru-
ka, sa kojom je ovaj tobožnji kau-
boj postupao sa „ljudima sa veša-
lima”, ispunila je rančera potajnom
radošću.

Isto tako i Ohajo i tri druga ka-
uboja su se potajno smejali u se-
bi, držeći palčeve nepoznatom kau-
boju.

Leklerk potrča za svojim revol-
verima, pokupi ih sa đubreta i
snega i vrati se nazad. Pruži jedan
od revolvera maršalu.

— Evo, slomio si mi dršku. To
ćeš mi platiti!

Samo Leklerk nije primetio ko-
liko je bio smešan njegov zahtev.

Maršal je stajao pred njim rašire-
nih nogu, sa rukama skrštenim na
grudima i cigarom, koju tek što je
jezikom gurnuo u desni ugao us-
ta.

— Platiti? Ti mora da si zaista
lud, Leklerku. Ne misliš valjda da
ja imam ijedan prebijeni cent u
džepu? Za koga me ti smatraš? Mo-
ram prvo, ovde, da zaradim novac.

Longfild, koji je na vrh svoje bra-
de stavio prljavu sivu maramu na
veliku ogrebotinu, zakrešta promu-
klo:

— Izgleda da se naš, prijatelj,
Flaherti dobro razume u pucanje!
Leklerk brzo okrete glavu.

Po prvi put njegove podmukle
oči ispitivački pogledaše strančevo
lice.

— Da, to bi se moglo zaista reći. Za jednog kauboja prilično je brz sa revolverom.

— Šta znači: „prilično”? — upita Krof, koji je stajao malo po strani. — Mislim, da je brži nego što si ti.

Leklerk ispruži ruke. — Nego ja? Ti mora da si poludeo. Brzo, donesi jednu praznu bocu, da pucamo u nju.

Za tren oka se stvorila prazna boca od viskija, postavljena napred, na stub od vrata.

Leklerk uze odstojanje od deset jardi i revolver u ruku, nišaneći, a zatim ga vrati u futrolu.

— U redu, ja ću prvi da pucam.

Vajat, koji je stajao pored njega, gurnu mu šešir sa glave i divlje se nasmeja.

— Ti mora da si zaista poludeo, rošavko. Kako si došao na to, da ćeš ti prvi da pucaš? Naravno da ću to biti ja!

— Ti? Ko si ti?

— Moje ime je Flaherti i ako ga još uvek ne znaš, utisnuću ti ga vatrom na lice, da ga nikada ne bi zaboravio.

Leklerk se skloni za pola koraka na stranu.

— U redu, onda pucaj prvi — odvrati nešto tišim glasom.

Flaherti zatrese sada glavom, gurnu cigaru u drugi ugao usta i isceri se.

— Ne, sada možeš ti da pucaš.

— Ja mogu...? — Leklerk isturi glavu i sada je ličio na pumu, koja je htela da se sjuri na svoj plen.

— Hajde, hajde, počni.

Leklerk podiže revolver i odmah pritisnu.

Metak promaši. Isto tako i drugi. Potom se okrete. U tom trenutku

prozuja jedan metak preko dvorišta i boca se raspršte u hiljadu komada.

Maršal je, u okretu, svojim desnim revolverom skinuo sa stuba na kapiji.

Leklerk je ukočeno gledao prema kapiji, a zatim se okrete maršalu.

— Hej, mislio sam da si ti levak?

— Da, to ti samo misliš.

— Još jednu bocu! — zaurla Leklerk.

Doneli su još jednu bocu. I razdaljina bila je povećana na dvanaest i po jardi.

Ovoga puta Leklerk dade prvenstvo kauboju Flahertiju.

Ovaj odmahnu rukom, krenu još nekoliko koraka unazad i na taj način znatno poveća razdaljinu.

— Ne znam, zbog čega mi oko toga pravimo toliku galamu — reče. — Tako jedna smešna boca... I dok je licem stajao okrenut štali, držeći na oku Longfilda i Krofta, izlete odjednom teški „bentlajn” iz futrole i pucanj odjeknu preko dvorišta.

Boca na stubu rasprsnu se od metka.

Leklerk teško proguta. — Pakao! Šta je to bilo?

Vajat brzo napuni ispućane metke, dok su mu oči tražile rančera, rekavši dvosmisleno:

— Da, kada bih znao, šta je to bilo.

Tri „čoveka sa vešalima” po prvi put su bila sita ovog neobičnog kauboja Flahertija.

Vratiše se u kuću i Vajat pođe za njima.

U hodniku Leklerk zastade.

— Brzo, daj mi nazad ključ.

— Kakav ključ?

— Onaj koga si mi maločas ukr-
rao.

— Ukrao? — maršalov glas bio
je oštar i prodoran.

Još jedanput je Longfild povero-
vao da je došao njegov minut. Hteo
je da se dodvori opet Leklerku, jer
se bojava njegove osvete. Iznenada
se baci na čoveka iz Misurija, ali
opet sa malo uspeha. Vajat se sklo-
ni u stranu, udari ga ivicom ruke
po ramenu, tako da ovaj pade, gur-
nu Krofta, koji je takođe pokušao
da napadne, snažnim pokretom no-
ge unazad i raspali „čoveka sa ve-
šalima“, Bastera Leklerka, jednim
tako strahovitim desnim direktom
u grudi, tako da se ovaj preturi
preko glave i snažno tresnu o tvr-
di pod.

Keri i njegova dva čoveka stajala
su na vratima. Vajat okrete glavu
ka njima.

— Imate nešto da kažete, ranče-
ru?

Ali, rančer zatrese samo glavom
i okrete se.

Kada je u dvorištu stao pored zam-
mrznutog pojila za konje, Ohajo,
koji se beše ponovo vratio, upita
ga:

— Ne mogu sada više da vas ra-
zumem, gazda. Zbog čega ne ka-
žete divnom momku pravu istinu?
Mi ćemo biti na njegovoj strani.

— Gubi se i konačno radi svoj
posao — odbrusi Keri kauboju. —
Dosta ste dugo lenstvovali.

— U redu, gazda. — Čovek se
udalji.

Bio je to strah, koji je pritiskao
Kerija. Takođe ni kauboju nisu ima-
li hrabrosti, da se stave na stran-
čevu stranu, koji je ovim odvrat-
nim ljudima sa koca i konopca, ta-
ko dobro očitao lekciju.

Vajat stade pored kućnih vrata,
pogleda u Krofta, koji se beše po-
digao i sa licem iskrivljenim od
bola, ruke pritisnuo na stomak.

— Kajaćeš se zbog ovoga, Flaher-
ti — krkljao je Kroft. — Ne mo-
žeš sa nama da se igraš mačke i
miša! Na kraju, nas je trojica i ne-
mamo potrebe, da nas tamo neki
zalutali kau...

— Da, i ja sam primetio da vas
je trojica — odgovori čovek iz Mi-
surija naglo. Konačno odahnu smi-
ren. Njih je trojica! Rančer i mom-
ci nisu njihovi. Bilo je dosta loše
što nisu imali hrabrosti, da se su-
protstave ovoj bandi. Očigledno da
ih je veliki strah potpuno parali-
zovao. Najverovatnije da su znali
tačno ko su oni bili, čim su došli
ovamo.

I Longfild se takođe podiže. Me-
đutim, ne reče ništa. On je bio ko-
načno podmiren. Ovaj pakleni Fla-
herti udarao je kao konj!

A, Hari Kroft, sam, nije bio čo-
vek koji bi mogao da se suprotstavi
jednom takvom borcu. U suštini bio
je on kukavica i do sada je pokazi-
vao izvesnu hrabrost, samo ako je
znao da oko sebe ima dovoljno svo-
jih ljudi. Čekao je na Leklerka.

Ali, na njega je čekao uzaludno.

Rošavko nije još svario svoj no-
kaut. Ispružen koliko je dug, još
uvek je ležao na podu bez pokreta.

Tek kada je maršal iznad njego-
ve glave prosuo punu kofu ledene
vode, koja je bila pripremljena u
slučaju nekog požara, doše k sebi,
ispravi se u sedeći položaj, osloniv-
ši se levom rukom, dok je desnom
brisao vodu koja mu je curila sa li-
ca, dišući. Kada ugleda potom čove-
ka iz Misurija, prostenja:

— Šta se dogodilo?

— On te je nokautirao! — podbadao ga je Kroft.

— On me je...

— Da, jednim jedinim udarcem. Pao si, kao nekakvo trulo drvo, Basteru! Zar ne misliš da je vreme, da tog vruga pošalješ kod one dve vucibatine.

— Zaveži! — Leklerk htjede da se podigne, ali klonu opet na levo koleno. Kada je konačno uspeo da dođe k sebi, noge su mu se klatile.

U njegovim crveno podbulim očima mogla je da se vidi podmukla mržnja i divlja požuda za uništavanjem. Sada je bio neuračunljiv i sva opasnost se odražavala na njegovom surovom, od besa izobličenom, licu.

Teško je disao. Oči su mu počivale na oštrom licu omrznutog kauboja Flahertija.

— Ko si ti? — procedi muklo iz grla.

Vajat u tom trenutku nije više obraćao pažnju na Krofta, koji je stajao levo od njega, jer je daleko opasniji Leklerk privikao svu njegovu pažnju.

Kroft neprimetno izvadi mali, četvorometni, revolver iz džepa i sa levog kuka nanišani.

U tom trenutku otvoriše se vrata na spavaćoj rančerovoj sobi, koja su takođe izlazila na hodnik i na njima se pojavi Dok Holidej.

U obe ruke držao je uperene revolvere.

— Pusti taj detinji topčić, banditu, inače će početi da pljušti olovo!

Kroft se smrtno preplaši; revolver mu ispade iz ruke i pade na pod.

Kockar, koji se beše obilaznim putem prišunjao ranču, ušao je kroz poluotvoreni prozor sa zadnje strane i iz Kerijeve spavaće sobe čuo poslednje reči.

— Došao sam, maršale, da stvar dovedemo do kraja — odjeknu njegov zvonak glas kroz hodnik u kući. — Jer, prvo napolju će mi se smrznuti noge i drugo, gladan sam.

Tri „čoveka sa vešalima” stajala su kao skamenjena.

Leklerk je ukočeno gledao Džordžijanca široko otvorenim očima. Zatim okrete glavu i kao opčinjen pogleda u čoveka iz Misurija.

— Maršal!? — viknu promuklo iz grla. I sasvim duboko u mozgu oseti strahoviti bol od užasa, koji kao da htjede da mu paralizuje sve mišice. — To je maršal?!

— Da, banditu! — preseče ga Holidej. — A još ćeš se više obrađovati kada budeš saznao da se zove Vajat Erp. Sasvim jednostavno Vajat Erp.

Potpuno promenjenim, ledenim tonom, zatim, viknu: — Ruke uvis! Brzo, džentlmeni! Ja sam Holidej. Poznat sam po tome, da mi je sve mrsko, što je lažno.

Orozi njegovih revolvera zapeše

se, tako da se to beše dobro čulo.

Kroft podiže ruke uvis.

Takođe i Longfild se požuri da postupi po vrlo jasnom zahtevu strašnog kockara.

Leklerk okrete glavu i pogleda maršala. Prosikta bezbojnim glasom:

— Pakleni psi! Pakleni psi su tu, stvarno tu!

Sada i on podiže ruke u visini ramena.

Međutim, opasni „čovek sa vešalima” nije se još predavao. Odjednom se baci u stranu i pokuša da u padu izvuče jedan „deringer” iz levog džepa svog kratkog kaputa.

Maršal je sa time računao. Polete ka njemu, jednim udarcem ga obori i oduze mu oružje. Posle nekoliko sekundi veza mu ruke na leđa.

Zatim i ostali dođoše na red.

Tri „sivolika” su svoje odsvirala. Hteli su da svoj plen sakriju od velikog vuka, a sada ih je veliki vuk same pohvatao u njihovom skrovištu.

Keri se pojavi na vratima. Oha-jo je bio za njim i bez i malo poštovanja snažno gurnu rančera.

— Zar niste shvatili, rančeru, da smo se obrukali kao i razbojnici.

Keri htjede da priđe maršalu i da mu nešto kaže. Ali, ovaj se beše već okrenuo i otišao da izvede zarobljenicu iz njene sobe.

Bledog lica i krupnih očiju stajala je Dženi O'Nil tu i gledala maršala.

— Ja... ne znam, kako da vam zahvalim, Vajate — promuca, sa mukom zadržavajući suze.

Čoveku iz Misurija bilo je lakše, kada se pored njega pojavi kockar, jer su oni morali nesrećnoj mladoj ženi još da prenesu tužnu vest o smrti njenog oca.

Još istoga dana napustiše Vajat Erp, Dok Holidej i Dženi O'Nil turbotni Kerijev ranč, zajedno sa tri zarobljenika, u susret dalekom gradu Sulfuru, gde je trebalo isto tako da prenesu gorku vest.

Zločinac, Baster Leklerk, okajao je svoja nedela na vešalima u Sulfuru. Njegova dva kompanjona Kroft i Longfild bili su osuđeni na petnaest godina robije u kaznenom logoru Seskatevi.

Niko nije ni slutio, da je ćutljivi čovek, koji je nedelju dana kasnije u udaljenom Glenvud Springsu, sedeo u najmračnijem uglu saluna kod „Zardale potkovice” i čitao izveštaj o uspešnom lovu na bandite, maršala Erpa, na tri „čoveka sa vešalima”, nije bio niko drugi, do čovek, koji je to sve udesio. Čovek, kojeg je Maršal Erp već mesecima sledio, vođa bande „ljudi sa vešalima”, Big Bos lično, koji je verovao da će sa svojim planom u Koloradu moći da uništi svog najljućeg protivnika.

Prevario se. Vajat Erp mu je opet naneo jedan težak udarac. Jednim nečuvenim trikom odveo mu je osamnaest ljudi iz kampa Moreno,

a sada je uspeo da mu preotme još i veliki adut, to jest Dženi O'Nil i tri čoveka uz to.

Leklerk je bio jedan od najpouzdanijih članova bande.

Vođa izvadi jednu beležnicu iz

džepa i jedno ime precрта. Imena Longfila i Krofta nisu bila precrtana.

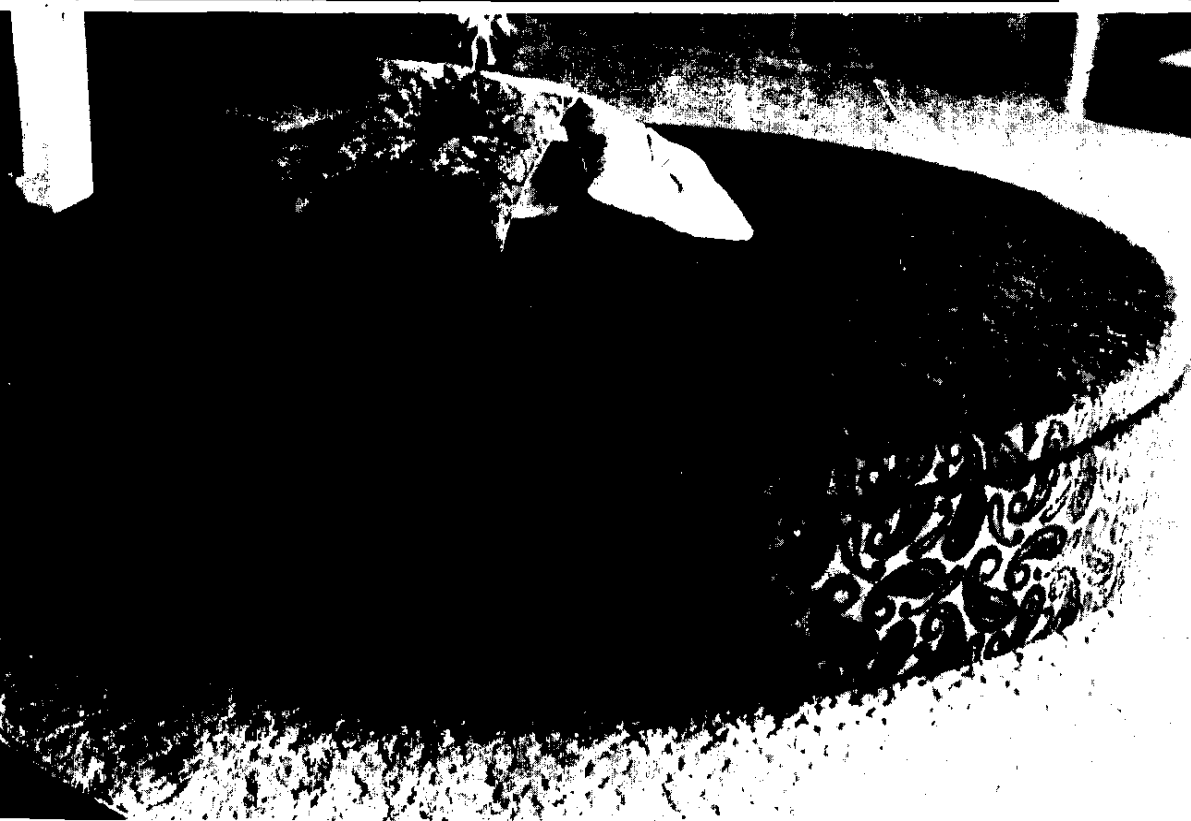
Isto tako i, velikim slovima, bilo napisano ime Kapučina. Vođa je brisao samo mrtve.

KRAJ

NOVO NA TRŽIŠTU!

LOTOS

UDOBAN LEŽAJ ZA DVOJE

oriolik

tvornica namještaja Oriovac

telefon: 055 - 2000 - telex: Yu - Oriik 28547

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

SVAKE SUBOTE
NOVA SVESKA!
64 STRANE - 2 DINARA!

Izdaje i štampa NIP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ. Izbor i kreacija: D. MILOSAVLJEVIĆ. Pretplata za 3 meseca 26
dinara, za 6 meseci 52 dinara, za jednu godinu 104 dinara. Za inostranstvo cene su
dvostruke. Uplaćivati na žiro-račun 657-1-255 sa naznakom za „Vajati Erpa“.

9. oktobar 1971.